

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Mediálních studií

Diplomová práce

2020

Bc. Victoria Nainová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Mediálních studií

**Analýza reprezentace sebevražd a sebepoškozování
v populární kultuře v letech 1999-2019**

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Victoria Nainová

Studijní program: Mediální studia

Vedoucí práce: PhDr. Lenka Vochocová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 21.5.2020

Bc. Victoria Nainová

Bibliografický záznam

NAINOVÁ, Victoria. *Analýza reprezentace sebevražd a sebepoškozování v populární kultuře v letech 1999-2019*. Praha, 2020. 73 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Lenka Vochocová, Ph.D.

Rozsah práce:

Rozsah práce bez anotace, seznamu literatury a příloh je 114 579 znaků.

Anotace

Tato diplomová práce se zaměřuje na reprezentaci sebevražd a sebepoškozování ve filmových a seriálových snímcích americké produkce za období 1999-2019. Cílem práce je zjistit, jak jsou fenomény zobrazeny a s jakými aktéry populární kultura tyto fenomény spojuje. Teoretická část práce se zabývá sociální a mediální konstrukcí reality, stereotypizací, stigmatizací a pojmovým vymezením fenoménů. Jelikož jsou tyto fenomény součástí sociálně deviantního chování, je mu věnovaný krátký popis pro lepší porozumění. Analýza je provedena metodou kvalitativní obsahové analýzy, která je doplněna o kvantitativní analýzu pro porovnání sociodemografických údajů. Na základě vybraného vzorku, který se skládá ze 23 snímků, proběhlo kódování dat, a to prostřednictvím zakotvené teorie. Tento postup mi umožnil získat přehled o datech a vytvořit typologii, po které následuje interpretace zjištění. Tato zjištění ukazují, jak americká produkce fenomény reprezentuje, s jakými aktéry je spojuje a na základě porovnání s reálnými daty přináší přehled o přesnosti této reprezentace. V souvislosti s mediální konstrukcí reality jsou zjištění spojená s těmito fenomény důležitá, protože neodborná veřejnost může považovat zobrazení těchto fenoménů za relevantní a názory na ně přijímat za své vlastní.

Annotation

The master thesis is focusing on the representation of suicides and self-mutilation in American production movies and television in the year 1999-2019. The thesis aims to find out, how are these phenomena shown and with whom popular culture connects them. The theoretical part is dealing with social and media construction of reality, stereotype, stigmatization, and clearing the concepts and definitions of phenomena. For better understanding this part also includes a short presentation of socially deviant behavior since examined phenomena are part of it. The analysis was made based on qualitative content analysis and completed with short quantitative analysis for sociodemographic comparison with available real data. The sample contains 23 motion pictures as are films and series. Based on them and with processes of grounded theory the coding was done, typology was made and pointed out findings with whom American production connects these phenomena and how they represent them in popular culture. Those findings are important for their relations to media construction of reality as non-experts can perceive the way it is represented for their own.

Klíčová slova

mediální reprezentace, sebevražda, sebepoškozování, populární kultura, stigmatizace, stereotypizace

Keywords

media representation, suicide, self-mutilation, popular culture, motion picture, stigmatization, stereotypization

Title

The Analysis of Representation of Suicide and Self-Mutilation in Popular Culture in Years 1999-2019

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí, doktorce Vochocové za cenné rady, nasazení a trpělivost. Také děkuji celé rodině a Maxovi, za jejich podporu a pomoc při psaní této diplomové práce.

Obsah

Úvod	3
1 Teoretická část	5
1.1 Pojmové vymezení	5
1.1.1 Sebevražda	5
1.1.1 Sebeпоškození	7
1.1.2 Příčiny (hlubinná psychologie)	8
1.1.3 Sociální/mediální konstrukce reality filmovou produkcí	9
1.1.4 Mediální reprezentace fenoménů	10
1.1.4.1 Populární kultura a film	11
1.1.4.2 Reprezentace sebevražd v tisku	12
1.1.4.3 Reprezentace sebeпоškození v kinematografii	13
1.1.5 Stereotypizace psychických poruch a sociální deviace	13
1.1.6 Stigmatizace a destigmatizace duševních poruch	15
2 Metodologická východiska	16
2.1 Stanovení cíle práce	16
2.2 Kvalitativní analýza a kvantitativní analýza	16
2.3 Výzkumné otázky	17
2.4 Výběr zkoumaného vzorku	17
2.4.1 Filmové snímky	17
2.4.2 Seriály	30
2.4.3 Limity výzkumu	31
3 Kvalitativní analýza reprezentace fenoménů	33
3.1 Kategorie a jejich popis	33
3.2 Typologie fenoménů, interpretace zjištění	35
3.2.1 Sebevražedné chování	35
3.2.2 Sebeпоškození	39
3.3 Stigmatizace, stereotypizace obou fenoménů filmovou produkcí	42
3.4 Shrnutí zjištění kvalitativní analýzy	43
4 Kvantitativní analýza sociodemografických údajů	44
4.1 Zobrazení sebevražd a sebeпоškození, metody, léčení	44
4.2 Způsoby spáchání sebevražd, pokusů a sebeпоškození	44
4.3 Forma léčení	46
4.4 Věk	48
4.5 Pohlaví	49
4.6 Profese	50
4.7 Rodinné zázemí a vztahy	51

4.8	Vývoj reprezentace ve zkoumaném období 1999-2019	52
4.9	Shrnutí zjištění kvantitativní analýzy	53
	Závěr.....	55
	Summary.....	57
	Použitá literatura.....	59
	Teze diplomové práce.....	69
	Seznam příloh.....	73

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá zkoumáním reprezentace fenoménů, kterými jsou sebepoškození a sebevražda, a to populární kulturou. Zkoumaným obdobím je posledních dvacet let. Problematika těchto fenoménů je poměrně složitá, ale je zapotřebí se těmito fenomény zabývat, jelikož jsou oba společností stereotypizovány.

Dalším důvodem je to, že například ve Spojených státech počet sebevražd vzrůstá. To znamená, že v populaci se tento jev neustále vyskytuje a jeho výskyt se zvyšuje. Ať už se to týká sebevražedného chování, nebo sebepoškození, ne každý je ochoten se o tuto zkušenost podělit proto je z hlediska odborné péče problematické tento fenomén zkoumat. (Duffy, 2009) Jelikož populární kultura, jako nástroj pro sociální konstrukci reality, v našem případě mediální konstrukci reality, má schopnost reprezentovat svým pojetím určitá životní témata, naskytuje se otázka, jak populární kultura reprezentuje tyto fenomény a obecně osoby, které jsou s těmito fenomény spojované? S jakými aktéry populární kultura tyto fenomény spojuje? Bude zajímavé zkusit detailně posoudit a určit, zda je populární kultura spojuje s dalším sociálně deviantním chováním nebo osobami, jež se k ukončení života rozhodly, protože jsou ve finanční krizi, z důvodu nešťastné lásky, nebo na to měla vliv jiná duševní porucha, kterou trpí.

První kapitola této diplomové práce se věnuje teoretickému vymezení, které je klíčové pro porozumění dané problematice. Obsahuje také několik podkapitol, které se stručně zabývají spojitostmi mezi teoretickými koncepty a zaměřením této analýzy. Jde zejména o porozumění fenoménům a seznámení se s dosavadními výzkumy, které se reprezentaci v médiích věnovaly.

Druhá kapitola popisuje metodologii analýzy od výběru vzorku až po kódování dat. Vybraným postupem této analýzy je kvalitativní obsahová analýza. Kvantitativní analýza je v tomto případě doplňující, poskytne přehled pro sociodemografické údaje obětí reprezentovaných ve vybraném vzorku. Tyto sociodemografické údaje budou také srovnány s reálnými statistikami a umožní nám to porovnat shodu s reprezentací ve snímcích. Popis vzorku je v této kapitole nejobsáhlejší, ale každý z uvedených snímků americké produkce vypráví odlišný děj, díky kterému fenomény reprezentuje v různém kontextu. Podrobnější popis vzorku následně pomůže porozumět výsledkům, které vysvětlují a interpretují zjištění analýzy. Bez seznámení se se snímky by bylo

pravděpodobně komplikované zorientovat se ve vzorku, který je poměrně bohatý a obsahuje 20 filmů a 3 seriály.

Třetí kapitola představuje kategorie, které vyšly z kódování dat metodou zakotvené teorie, typologii, která z toho vyšla, a zjištění kvalitativní analýzy a interpretace těchto zjištění. Analýza podrobně zkoumá reprezentaci sebepoškození a sebevražd ve vybraném vzorku a na základě interpretací se snaží ujasnit, jak se tyto fenomény zobrazují v populární kultuře, a to prostřednictvím americké produkce. Dále s kým jsou spojovány, zda to může odpovídat skutečnosti a případně do jaké míry. Na základě dostupných výzkumů, které se zabývají problematikou těchto fenoménů, ačkoliv ne v reprezentaci prostřednictvím médií, se dají najít různé souvislosti. Je možné, že americkou produkci taková zjištění vedou k tomu, aby reprezentovala fenomény takovým způsobem, jakým to dělá.

Čtvrtá kapitola zobrazuje zjištění a interpretace kvantitativní analýzy. Tato zjištění mi slouží k porovnání, s jakými aktéry populární kultura spojuje sebevražedné chování a sebepoškození, tj. zejména podle sociodemografických údajů. Pro zajímavost jsem ji také doplnila o analýzu počtu zobrazených způsobů při uskutečňování těchto jevů. I tato zjištění jsem porovnávala se statistickými údaji.

Závěrem této práce je zhodnotit přínos provedené analýzy a její provedení, které by mělo vést k zodpovězení výzkumných otázek. Také bude na základě zjištění navržen další postup, který by mohl dosavadní zjištění doplnit, nebo se od nich odrazit. Proto by mohl posloužit jako doplnění jiného výzkumu, který se bude zabývat danou problematikou, možná však v jiném světle.

Výzkumné téma jsem zvolila z toho důvodu, že mě zajímá, jak jsou fenomény sebevražd a sebepoškození reprezentovány, abych si mohla vyjasnit možný vliv na sociální konstrukci reality, v tomto případě mediální konstrukci reality. Oba fenomény jsou stereotypizovány a stigmatizovány. Bude zajímavé zjistit, jak na ně pohlíží populární kultura.

1 Teoretická část

Tato část se zabývá teoretickými koncepty, které slouží jako těžiště této práce. Jedná se o teorie sociální konstrukce reality, mediální konstrukce reality, mediální reprezentace, stereotypizace. U každé z těchto teorií je vysvětlen vztah a důležitost jejího významu k výzkumnému tématu.

Následuje pojmové vymezení fenoménu sebevražd a sebepoškozování, jelikož definic je u sebepoškozování několik a nejsou zdaleka přehledné. Autorka se pokouší o vymezení pro účely pochopení zkoumané problematiky. Pojmové vymezení bude obsahovat i seznámení se s pojmy, jako je populární kultura v souvislosti s fenomény, a s dalšími pojmy, které sice nejsou základními složkami, mohou však dopomoci k utvoření představ o tématu a porozumění cílů práce.

1.1 Pojmové vymezení

Tato část se zabývá teoretickými koncepty, které slouží jako těžiště této práce. Jedná se o teorie sociální konstrukce reality, mediální konstrukce reality, mediální reprezentace, stereotypizace. U každé z těchto teorií je vysvětlen vztah a důležitost jejího významu k výzkumnému tématu.

Následuje pojmové vymezení fenoménu sebevražd a sebepoškozování, jelikož definic je u sebepoškozování několik a nejsou zdaleka přehledné. Autorka se pokouší o vymezení pro účely pochopení zkoumané problematiky. Pojmové vymezení bude obsahovat i seznámení se s pojmy, jako je populární kultura v souvislosti s fenomény, a s dalšími pojmy, které sice nejsou základními složkami, mohou však dopomoci k utvoření představ o tématu a porozumění cílů práce.

1.1.1 Sebevražda

Se sebevraždami se někteří z nás setkávají téměř dennodenně, ať už v rodině, mezi známými nebo celebritami, v jejichž případech se o uskutečnění činu dozvídáme zpravidla prostřednictvím mediálního sdělení. Sebevraždou se považuje čin vědomého a úmyslného ukončení svého života, ke kterému se jedinec rozhodne. Pojem pochází z latinského „*suicidium, ze sui = se, sebe a caedere = zabít, respektive caedium = zabiti*“.
(Práško & Látalová, 2015, s. 9)

Způsoby, které se používají pro spáchání sebevraždy, jsou různorodé. Záleží na tom, jaké prostředky mají jedinci k dispozici. Kapur & Gask (2009) uvádějí, že na rozdíl od žen si muži vybírají násilnější způsob sebevraždy, jako např. oběšení nebo zastřelení. Ženy spíše inklinují k předávkování, a to většinou léky na předpis.

Někteří jedinci si s myšlenkou na sebevraždu pohrávají i dlouhodobě, ne vždy ale musí dojít k činu. (Koutek & Kocourková, 2007) Koutek & Kocourková uvádějí typologii sebevražd podle míry motivace jedinců:

- 1) **bilanční** – jedinec tak učinil po rozhodnutí, že jeho životní situace je krizová a nemůže takto dále pokračovat,
- 2) **zkratkovitá** – bez přemýšlení nad tím činem, okamžité rozhodnutí,
- 3) **demonstrativní** – snaha vyřešit těžké období s cílem ukončit život,
- 4) **účelová** – cílem není smrt, ale snaha vyřešit těžké období,
- 5) **biická** – člověk duševně zdravý, ale je v bezvýchodné okamžité situaci (mučení).

Předpokládá se, že i geografické zázemí má vliv na počet případů sebevražd z důvodů nedostatečné integrace ve společnosti a deprivace. (Kapur & Gask, 2009) Sebevraždy mají v některých zemích i své kulturní tradice, jako např. Japonsko a rituální sebevraždy ‚seppuku‘. (Encyklopedia Britannica, 2020) Tato práce se ale bude věnovat analýze americké produkce, proto by mezikulturní rozdíly neměly být výrazné.

Jelikož bez prokazatelných důkazů někdy nelze určit s jistotou, že se jednalo o sebevraždu, může být úmrtí stanovené jako náhodné a statistické údaje mohou být zkreslené. Nicméně pokud tyto údaje vezmeme v úvahu, i přestože uvedený počet se nemusí rovnat skutečnosti, protože ne všechny případy úmrtí byly adekvátně zařazeny, lze předpokládat, že čísla jsou ještě vyšší. Generální ředitel Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus uvádí, že *„přes pokrok stále každých 40 vteřin zemře jedna osoba z důvodu sebevraždy.“* (WHO, 2019) Podle statistických údajů Centra pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) je zřejmé, že se sebevraždy v USA uskutečňují stále častěji, viz tabulka č. 1. Od roku 1999 se počet sebevražd významně zvýšil, za uvedené období je celkový počet téměř 700 tisíc mrtvých. (Curtin, 2019)

Tab. 1 Počty sebevražd v letech 1999-2017 v USA

1999 - 2017, United States Suicide Injury Deaths and Rates per 100,000 All Races, Both Sexes, All Ages ICD-10 Codes: X60-X84, Y87.0,*U03				
Year	Number of Deaths	Population***	Crude Rate	Age-Adjusted Rate**
1999	29,199	279,040,238	10.46	10.48
2000	29,350	282,171,936	10.40	10.40
2001	30,622	284,968,955	10.75	10.71
2002	31,655	287,625,193	11.01	10.95
2003	31,484	290,107,933	10.85	10.77
2004	32,439	292,805,298	11.08	10.97
2005	32,637	295,516,599	11.04	10.90
2006	33,300	298,379,912	11.16	10.97
2007	34,598	301,231,207	11.49	11.27
2008	36,035	304,093,966	11.85	11.60
2009	36,909	306,771,529	12.03	11.75
2010	38,364	308,758,105	12.43	12.08
2011	39,518	311,644,280	12.68	12.32
2012	40,600	313,993,272	12.93	12.53
2013	41,149	316,234,505	13.01	12.56
2014	42,826	318,622,525	13.44	12.96
2015	44,193	321,039,839	13.77	13.28
2016	44,965	323,405,935	13.90	13.41
2017	47,173	325,719,178	14.48	14.00
	697,016	5,762,130,405	12.10	

Zdroj: Curtin, 2019

1.1.1 Sebepoškozování

Pro sebepoškozování stále neexistuje jasná definice, nicméně oproti minulému století se v současné době tento jev považuje za určitou formu chování. O definici se pokusil Duffy (2009), který uvádí, že „*může být definováno jako chování, které zahrnuje záměrné poškozování vlastního těla, aniž by v tom byly sebevražedné úmysly, a s/bez přítomnosti bolesti.*“ (s. 237) Dále uvádí, že existuje rozdíl mezi pojmem sebepoškozování ‚*self-mutilation*‘ a sebeubližování, tedy ‚*self-harm*‘. Ačkoliv je to v obou případech úmyslné, v druhém případě se jedná spíše o pokus o sebevraždu metodou požití jedu (Kapur & Gask, 2009). Nicméně Koutek & Kocourková (2007) rámcují pojmy ‚*self-*

mutilation‘, *self-harm*‘, jako sebepoškození, a k tomu přidali i *self-injury*‘. Rámcově tyto tři pojmy definují podobně jako Duffy viz výše, avšak k tomu dodávají ještě motivaci, kterou je zášť vůči sobě samému nebo také úleva od určitého napětí (stres). Dále uvádějí *deliberate self-harm*‘ jako syndrom záměrného poškozování, který spojují s poruchami osobnosti (disociální, histrionské, hraniční). Předávkování léky uvádějí jako *self-poisoning, overdosing*‘, odlišují ho tedy od ostatních forem sebepoškození. Jejich začlenění se liší od začlenění Kapura & Gaska (2009), kteří i opakované požití návykových látek zařazují pod sebeubližování. Furman & Kugel (2013) odlišují dvě významné formy sebepoškození, a to podle motivace jedince, kdy první forma nemá za cíl ukončit život, zatímco druhá představuje dlouhodobé vědomé poškozování.

Ačkoliv se může jako forma sebepoškození jevit i *body modification*‘, tedy piercing nebo tetování, pokud není známý nebo zřetelný důvod, není možné předpokládat, že se jedná o dlouhodobé poškozování namísto pouhé formy módního doplňku. (Duffy, 2009)

Vyomezit hranice mezi těmito pojmy není jednoduché, jelikož se v některých faktech překrývají, nicméně někdy se v detailech liší, proto je jejich rámcování komplikované. Avšak tato analýza se soustřeďuje na fenomén sebepoškození, které představuje zejména vnější fyzické poškozování vlastního těla, jako je např. řezání. Při analýze reprezentace se bude fenomén rozlišovat na základě uvedených definic Koutka & Kocourkové (2007), které by měly dostatečně a přehledně odlišit jednotlivé případy sebepoškození v analyzovaných snímcích.

Metody sebepoškození se odlišují podle několika faktorů, a to mimo jiné podle cíle, metody a typu. Jak bylo zmíněno výše, tato analýza se soustředí na fyzické poškozování, nicméně by se mělo vzít v potaz i psychické sebetrýznění, které má často s fyzickým určitou kontinuitu. (Koutek & Kocourková, 2007)

Sebevraždy a sebepoškození se od sebe liší zejména tím, že sebepoškození většinou neprobíhá s úmyslem ukončit život, ale je to spíše dlouhodobá činnost, která je prováděna za jasným účelem např. oprostění se od reality.

1.1.2 Příčiny (hlubinná psychologie)

Příčiny sebevražd a sebepoškození jsou různé. Někteří lidé poškozují své tělo nebo se psychicky trýzní kvůli výčitkám svědomí, myslí si, že se tím potrestají, a poté přichází pocit úlevy, ospravedlnění se. Nebo mají tendenci na sebe neustále upoutávat

pozornost, takže mohou trpět histrionskou poruchou osobnosti. V případě, kdy nefungují mírnější metody pro upoutání pozornosti, nastupují intenzivnější, mezi něž patří i tyto fenomény. (Koutek & Kocourková, 2007)

Co je za potřebou provádět tyto činy, je pravděpodobně u jedinců hluboko v jejich nevědomí, s čímž pracuje teorie hlubinné psychologie, přesněji psychoanalýza Sigmunda Freuda (Plháková, 2006). Ten však tvrdí, že pudy, které nás nutí k určitému chování, pocházejí z pudu sexuálního a pudu smrti, tedy kvůli sebezáchově a uchování druhu nebo destruktivní a agresivní síly. Lidskou mysl rozdělil na zmíněné nevědomí, předvědomí a vědomí.

Hlubinné psychologie se věnoval i Carl Gustav Jung, který založil analytickou psychologii. Rozdělil nevědomí na individuální a kolektivní. Tvrdil, že do individuálního nevědomí se nám ukládají vytěsněné vzpomínky a komplexy, které jsme tam přesunuli vědomě nebo nevědomě. Kolektivní nevědomí jsme podle něho převzali od našich předků. Obsahují opakující se jevy, pojmenoval je jako archetypy. (Plháková, 2006) Ovlivňují naše chování. Např. u jedince, který byl v dětství sexuálně zneužívaný, to mohou být právě potlačené vzpomínky na tuto dobu. Takový jedinec může poté v dospělosti inklinovat k sociálně deviantnímu chování, tedy v tomto případě se sebepoškozovat nebo se pokusit o sebevraždu.

Kromě Jungova rozdělení nevědomí a vědomí je ještě zapotřebí zmínit jeho typologii osobnosti, kterou rozdělil na extravertní a introvertní. Extravertní osoba je společensky otevřená, nemá problém s přímým kontaktem, je realistická. Introvertní je podle něho uzavřený člověk, který má svůj vnitřní svět a bohatou fantazii. Nemá potřebu se socializovat a je pro něho přijatelnější být sám. (Plháková, 2006)

1.1.3 Sociální/mediální konstrukce reality filmovou produkcí

Nejvhodnějším podkladem pro teorii sociální konstrukce reality je teorie Petera Bergera a Thomase Luckmanna (1999), kteří tvrdí, že realitu si každý jedinec konstruuje subjektivně sám, rozhoduje o tom, co bude jako realitu vnímat, aniž by o tom věděl. Díky interakcím, které probíhají ve společnosti, to je, dá se říci, nepřetržitý proces, protože na každého jedince působí jeho prostředí jinak a s rozdílnou intenzitou.

Mediální konstrukcí reality se zabýval Winfried Schulz (Trampota, 2006), který zdůraznil, že konzument nemá vždy přímý dosah pro potvrzení informací, které jsou předkládány médiu, takže se pro něho z tohoto důvodu stává opravdovou realitou. Domnívá

se, že informace jsou skutečné a pravdivé. Avšak jeho pohled na média a realitu má dvě strany. Na jedné straně jsou média zprostředkovatelem reality, kterou pouze zrcadlí. Jímí předložená realita je tedy věrná. V souvislosti s cílem této práce, kdy zkoumáme reprezentaci fenoménů sebevražd a sebepoškození, se však zaměříme na jeho druhý pohled na média, tedy ten, že média vybírají obsah, který interpretují a reprezentují, z čehož poté u konzumentů jejich pojetí reality zčásti vychází (Trampota, 2006). Lze to vztáhnout i na filmovou produkci, která pracuje se scénářem, prostředím atd. V případě, že se jedná o adaptaci knižního díla, se často stává, že je příběh zkrácený, pozměněný. Z knižního díla mohou vycházet hlavní myšlenky a závěry, ale jeho reprezentace se může lišit. Filmová produkce má tedy v rukou způsob reprezentace zkoumaných fenoménů a je zpravidla na ní, jak ji bude reprezentovat a do jaké míry bude reprezentace věrná.

V případě této analýzy je klíčovou teorií narativní konstrukce reality, která vychází z mediální konstrukce reality a předpokládá, že se např. seriály podílejí na tvorbě skutečnosti konzumenta. Dochází tedy ke střetu reality a fikce, kdy fiktivní obsah může mít negativní dopad na stereotypizaci, již se věnuje podkapitola 1.1.6. Upevňují se pozice některých stereotypů díky použití sociální a kulturní konstrukce. (Hrabal, 2009)

1.1.4 Mediální reprezentace fenoménů

Mediální reprezentace nám představuje pohled na skupiny lidí, instituce a vzorce chování, a to podle určitých kritérií, jako je např. věk, gender, etnicita. Nejedná se však pouze o jejich fyzickou reprezentaci, ale také vnímání identity jejich okolím. Jedná se vlastně o představu toho, jak by měla být skutečnost reprezentována, a jak je tomu v praxi. Média se stávají našimi průvodci světem, kdy si přivlastňujeme reprezentovaná sdělení jako naše vlastní a ztotožňujeme se s nimi. (Trampota, 2006) V této analýze nás zajímá, jak americká produkce reprezentuje jedince, kteří spáchali sebevraždu nebo trpí sebepoškozením, s pomocí jejich definic, které jsou uvedené v podkapitolách výše. Jedním z příkladů, kdy mediální reprezentace má velkou moc, je Wertherův efekt. Jedná se o pojem, který představuje události, během nichž lidé páchají sebevraždy s prvky napodobení, a to ve značném počtu. Název pochází z románu Johanna Wolfganga Goetheho *Utrpení mladého Werthera* z roku 1774, podle hlavního představitele, který spáchal sebevraždu. Po vydání této knihy docházelo k sérii sebevražd s nápadnými prvky napodobení, jako je stejné oblečení, modus operandi nebo kniha nalezená na místě činu. Po zjištění spojitosti byl prodej knihy přerušen. (Ortiz & Khin Khin, 2018) V době, kdy kniha

vyšla, byly dominantními médii ta tradiční, napodobování se tedy lokálně omezovalo, avšak v dnešní době, kdy dochází k tzv. glocalizaci, tedy vyvíjení, a zejména globální distribuování služeb a produktů tak, aby vyhovovalo konzumentům v dané lokalitě, se omezení vytrácí. (Robertson, 2007) Výtvořiny populární kultury jsou tedy k dispozici téměř komukoliv, kdo nepatří do digitální propasti (van Dijk, 2013), má tedy schopnosti a potřebu používat nové technologie, jako např. globální televize/platformy, které zastřešuje pojem on-demand platformy, kdy si konzumenti sami vyžádají daný obsah. Mezi takové platformy patří i poskytovatelé online filmů/seriálů, jako je Netflix, HBO GO, Hulu apod. Zahl a Hawton (2004) zkoumali vliv audiovizuálních snímků na konzumenty a jejich motivaci k sebepoškozování. Vybraní konzumenti měli již v minulosti zkušenosti se sebepoškozováním. Došli k závěru, že scény z filmu *Narušení* (Mangold, 1999) a *Smrt panen* (Coppola, 1999) opravdu vedly k sebepoškozování u vybraných konzumentů. V případě, že již se sebepoškozováním zkušenost mají, je tedy vyšší pravděpodobnost, že je k tomu scény obsahující sebepoškozování budou motivovat opětovně. Ke stejným výsledkům dospěly i Radovic a Hasking (2013), které uvádějí, že v případě, kdy konzumenti již mají zkušenosti z minulosti, mají větší tendenci k opakování sebepoškozování po zhlédnutí scén obsahující sebepoškozování. Nicméně pokud se konzumenti i ztotožní s filmovou postavou, je souvislost ještě výraznější.

1.1.4.1 Populární kultura a film

Jak uvádí Stuart Hall (1997), kultura je jedním z nejsložitějších konceptů, a definic existuje nepřehledné množství. Nicméně Umberto Eco (1995) třídí pojetí kultury na užší a širší. Užší je umění, tvůrčí lidská činnost, a širší jsou lidské významy a vzorce chování. V této práci se zaměříme na umění a lidskou činnost, přesněji populární kulturu, která zastřešuje mainstreamové proudy, *„popular“* z anglického jazyka *„oblíbené“*, tedy oblíbené mainstreamové obsahy. Faktem ale je, že populární kultura je utvářena svými příjemci, tedy obsah získává svůj význam až poté, co ho konzument přijme/přečte/sleduje. (Fiske, 1987) Tedy konzumenti svým zájmem určují, co bude patřit do mainstreamového proudu.

Když na konci 19. století bratři Louis Jean a Auguste Lumiérové natočili první film pro diváky, povedlo se jim něco, co má dodnes významný dopad na společnost. Nejen že ji pomáhá formovat, ale globálně spojuje a ovlivňuje konzumenty.

Lidé chodívají na film do kina, podívají se na něj prostřednictvím on-demand platform nebo si ho zapůjčí ke zhlédnutí. Vytvořily se fandomy, které sestávají z jedinců

s diverzitním zázemím a sociodemografickými údaji. Spojuje je ale určité dílo nebo osobnost, ke kterému mají určitý postoj, vztah, pocity. (Hills, 2002) Ne vždy je ale toto spojení pozitivní, je tomu tak v případě anti-fanoušků. Jejich aktivita se dá srovnat s aktivitou fandomu, ovšem jejich obsahy (komentáře, výtvarná díla atd.) mají účel poškodit jejich předmět zájmu, tedy film, seriál, knihu nebo i osobnost. (Gray, 2003) Ať už se tedy jedná o vztah o pozitivní nebo negativní, filmová tvorba je součástí našeho kulturního života.

1.1.4.2 Reprezentace sebevražd v tisku

Chen et al. (2012), se zabývali reprezentací sebevražd ve čtyřech hlavních denících z roku 2009, jimiž byly China Times, United Daily, Liberty Times a Apple Daily. Jejich výzkum došel k závěru, že tisk v Taiwanu měl tendenci psát více o neobvyklých metodách sebevražd mužů a spíše rozšiřovaly o informace o sebevraždách žen. Právě u žen bylo nejčastějším důvodem sebevraždy duševní porucha nebo problémy ve vztahu. U mužů byly nejčastějšími důvody pro spáchání sebevraždy zejména problémy s financemi, se zákonem nebo s kariérou. Ačkoliv i u mužů docházelo k sebevraždě kvůli duševní poruše, tisk nezveřejňoval skutečná čísla v plném rozsahu. Mediální reprezentace podle autorů zveřejňovala informace na základě společenských předpokladů o přijatelném a nepřijatelném chování podle genderu. Tisk se snaží o podání informace jakožto senzace, a proto vybírá případy s co nejzajímavější metodou nebo případy, u kterých se potvrzují převládající společenské předpoklady.

Oproti tomu v Indii se Armstrong et al. (2019) zaměřili na to, zda masová média reflektují epidemiologická data o sebevraždách, jelikož Indie patří mezi země s nejvyšším počtem sebevražd. Podle statistik jsou čísla nejvyšší v jižním Tamil Nadu. Srovnávali, zda jsou sociodemografická data sebevražd odlišná od těch, která se uvádějí v devíti nejčtenějších denících ve zkoumaném období červen-prosinec 2016. Jejich výzkum také ukázal, že existují nesrovnalosti mezi subjekty sebevražd a informacemi, které jsou o nich zveřejněné. Došli k závěru, že jsou zdůrazňovány případy žen mladších 30 let, mužů po rozchodu nebo ovdovělých, neprovdaných žen, studentů, lidí pracujících v zemědělství a také těch, kteří si vybrali metodu s vyšší pravděpodobností úmrtí oproti skutečnému výskytu v populaci. Naopak případy, ve kterých figurovali muži, lidé starší 30 let, ženatý/vdaná a také ti, kteří jako metodu použili otrávení, nebyli dostatečně pokrytí v denním tisku oproti skutečnosti. Nicméně ve srovnání s výzkumem Chena et al. (2012),

který se týkal tisku v Taiwanu, jsou ženy v tisku v Indii nadměrně reprezentované. Jako odůvodnění uvádějí Fu et al. (2011), že v tradiční Číně jsou ženy zpravidla spojovány se stereotypem větších emočních projevů, hysterie a také s větším sklonem k páčání sebevražd. Z tohoto důvodu mají média tendenci výrazněji reprezentovat případy, kde figurovali muži, protože to může být pro konzumenty atraktivnější.

1.1.4.3 Reprezentace sebepoškozování v kinematografii

Trewavas et al. (2010) se zabývali analýzou reprezentace sebepoškozování, které nevedlo k sebevraždě nebo nesměřovalo úmyslně k sebevraždě, a to v 41 filmových snímcích, které byly vybrány podle určených kategorií. Své poznatky poté srovnávali se sociodemografickými údaji z dostupných statistik o NSSI (non-suicidal self-injury, v překladu jako nesebevražedné sebepoškozování, NSS). Jejich analýza ukázala, že NSS nebylo výrazně spojované s pokusem o sebevraždu. NSS korelovalo s duševní poruchou, týráním v dětství, užíváním návykových látek. Důležitým poznatkem bylo, že fenomén byl často prezentován jako něco výsadního.

V analyzovaných filmech figurují jako NSS „*zejména muži, běloši, svobodní, heterosexuálové, pracující dospělí s relativně vysokým socioekonomickým statusem.*“ (Trewavas et al. 2010, s. 97) Jejich výsledky se částečně shodují se statistikami o NSS, ale některá data vypovídají o tom, že spíše ženy trpí NSS častěji. Co se týče věku, nejčastěji jsou zobrazovány muži i ženy ve věku 20-30 let.

Ačkoliv se jednalo o výzkum, který se zaměřoval na motivaci a možné spuštění sebepoškozování na základě sledování scén obsahující danou činnost, Radovic a Hasking (2013) poukazují na to, že přes snahu filmové produkce o seznámení konzumentů s fenomény a jejich možné porozumění a probuzení empatie je také potřeba vzít v úvahu, že tytéž scény mohou v konzumentech probudit potřebu fyzicky si ubližovat. A to i v případě, kdy konzumenti nemají zkušenosti se sebepoškozováním v minulosti. K tomu, aby je to motivovalo, může vést i dlouhotrvající psychická zátěž, duševní nevyrovnanost.

1.1.5 Stereotypizace psychických poruch a sociální deviace

Stereotypizace je pojem, který použil Walter Lippmann ve své knize *Veřejné mínění*. Podle něho si jedinci konstruují realitu podle vlastní potřeby a schopnosti ji chápat, tedy používají stereotypy ke zjednodušení chápání reality. Existuje určitý konsenzus v chápání a pohledu na svět, ale zároveň se vytváří názor na určité skupiny, který nemusí být ani

podložený osobní zkušeností, ale dotyčným byl přijat a stal se jeho součástí. (Lippmann, 2015) Je odvozen od slova stereotyp, který patří mezi tři úrovně reprezentativnosti, spolu s typem a archetypem. (Trampota, 2006) Nás bude v analýze zajímat, jak jsou sebevraždy a sebepoškozování stereotypizovány americkou filmovou produkcí. Jak uvádějí Hyhlík a Nakonečný (1977), „*jedním z typických stereotypů kolujících ve společnosti je stereotyp duševně nemocného.*“ (s. 22) Tento stereotyp je součástí nemála vtipů, výroků, různých druhů umění. A jelikož pod duševní nemoci (psychické poruchy) spadá i sociálně deviantní chování, budeme reprezentaci tohoto stereotypu zkoumat i v rámci této práce.

Dominující většina mnohdy utváří stereotypní způsob vnímání skupin, které jsou diverzitní, mezi ně patří i skupiny se sociálně deviantním chováním. Vzorce chování, jak uvádí Vágnerová (2004), mohou být brány jako deviantní už jen z toho důvodu, že jsou pro okolí neznámé. Daná společnost nemá s tímto chováním zkušenosti. Tyto skupiny mohou být znevýhodněné z pohledu společenského, politického a ekonomického. Výstižné vysvětlení podává Průcha, Walterová a Mareš (2003), jde o stabilní metodu chování, jež nerespektuje normy, které se považují za běžné. Urban et al. (2012) rozvádějí tvrzení funkcionalistů, že každá odchylka od normy narušuje sociální soudržnost a její hodnoty a vyvolává ve společnosti potřebu uplatnění sankcí.

Sociálně deviantní chování má však několik úrovní, kdy se jejich závažnost značně liší. Podle teorie sociálních deviací (Hrčka, 2001) lze odlišit čtyři základní příčinné faktory, díky kterým vznikají sociální deviace:

- 1) **biologické** – deviace příčinou genetických, anatomických a fyziologických faktorů,
- 2) **psychologické** – osobnost člověka, motivace, agrese, frustrace, síla ega, existenční krize,
- 3) **sociologické** – vliv prostředí a sociokulturních nebo skupinových faktorů, technologické pokroky,
- 4) **kulturní** – stigmatizace kvůli kulturnímu původu, začlenění.

Jen málokdy se stane, že by se dalo přesně určit, který z těchto faktorů měl vliv na chování jedince. Zpravidla se kombinují v různém rozsahu intenzity. Jelikož se tato práce věnuje zejména reprezentaci tohoto chování v populární kultuře, je uvedené pouze základní pojmové vymezení, pro hlubší pohled do problematiky sociálně deviantního chování viz Hrčka (2001), Urban et al. (2012).

1.1.6 Stigmatizace a destigmatizace duševních poruch

Stigmatizace duševních poruch je v současné době velkým problémem. Na základě dat z WHO je každý rok přibližně 1 z 5 lidí diagnostikován jako člověk s duševní poruchou. (Young et al., 2019) Autoři používají pojem ‚ableismus‘, který má vystihovat „*stereotypizaci, předsudky, diskriminaci a sociální útlak vůči lidem, co mají postižení.*“ (s. 943) Ableismus se spojuje s tím, že jedinci mají tendenci vyhledávat si výmluvy, které budou odkazovat na jejich poruchu. Tací jedinci jsou v některých případech omezení tím, že mají určitý pocit nejistoty a strachu. Nemohou se svěřit s tím, že nějakou poruchou trpí, protože očekávají negativní přístup a nepochopení od okolních lidí. To je může provázet při jejich vzdělávání, zdravotní péči, ale také v souvislosti se zákonem. Při představě, že se naskytne taková situace, je pravděpodobnější, že se s nimi bude zacházet nespravedlivě. Autoři ale také navrhují pojem „*aversive mental illness stigmatization*“ (Young et al., 2019, s. 945), který představuje chování okolí k jedincům s duševní poruchou takové, že ačkoliv nejsou vůči nim nijak negativně zaujatí, i tak je jejich vnímání automaticky zařaditelné jako ‚ten s duševní poruchou‘. Tedy stále se jedná o stigmatizaci, nicméně ne úmyslnou a s negativním záměrem. Kessler et al. (2005) uvádějí, že stigmatizace duševních poruch je ve společnosti vážný problém, protože se jsou osoby s duševními poruchami velmi zranitelné.

Podle Sheehan et al. (2018) má sebevražedné chování s duševní poruchou v souvislosti se veřejným stigmatem společné to, že je veřejnost vnímá jako nebezpečné, slabé a neschopné.

Výzkum Burkeho et al. (2018) měří implicitní a explicitní postoje vůči lidem, kteří se sebepoškozují. Výsledky výzkumu mimo jiné ukazují, že pokud oběti sebepoškozování dojdou k destigmatizaci sebe samotných, může jim to pomoci v destigmatizaci explicitně v okolí. Tedy oběti by se měly svěřit svému okolí s tím, že se sebepoškozují. To podporuje i Hasking et al. (2015), ale upozorňuje, že to může navést jiné osoby k provádění stejné činnosti, tedy sebepoškozování. Tím pádem by došlo k opačným účinkům.

Stigmatizace ovlivňuje nejen samotné oběti, ale také jejich rodiny a přátelé. Jak uvádí Corrigan et al. (2018), potýkají se také s diskriminací a předsudky.

2 Metodologická východiska

2.1 Stanovení cíle práce

Cílem této práce je sledovat a analyzovat, jak americká produkce reprezentuje sebevraždy a sebepoškození v letech 1999-2019, a to ve filmových a seriálových snímcích. K tomu použiji kvalitativní obsahovou analýzu, jež bude doplněna o menší kvantitativní analýzu, která nám poslouží pro přehlednější data pro srovnání základních sociodemografických údajů obětí reprezentovaných ve snímcích a reálnou statistikou. Kvantitativní analýza mi také ujasní, s jakými typy aktérů populární kultura fenomény spojuje. Bude také zajímavé zachytit, jestli proběhly nějaké změny v reprezentaci a zjistit, s kým populární kultura fenomény jako jsou sebevražda a sebepoškození spojuje. Tato zjištění budou následně porovnána s předešlými závěry z odborných výzkumů.

Výzkumné téma jsem vybrala z toho důvodu, že mě zajímá, jak jsou fenomény sebevražd a sebepoškození reprezentovány, abych si mohla vyjasnit možný vliv na sociální konstrukci reality, v tomto případě mediální konstrukci reality. Oba fenomény jsou stereotypizovány a stigmatizovány, bude zajímavé zjistit, jak s těmito přístupy populární kultura zachází.

2.2 Kvalitativní analýza a kvantitativní analýza

Ačkoliv je kvalitativní analýza pro cíl práce klíčová, bude doplněna kvantitativní analýzou pro porovnání základních sociodemografických údajů. Kvalitativní analýza bude provedena, aby mi poskytla odpověď na hlavní výzkumnou otázku, zatímco kvantitativní analýza poskytne přehled, s jakými aktéry populární kultura fenomény spojuje. Kombinace obou metod by měla mít za výsledek přehlednější zjištění, která budu moct porovnat s již existujícími daty o sociodemografických údajích populace a porovnání reprezentace se skutečnými poznatky z odborných výzkumů problematiky fenoménů.

Analýza této práce je založena na zakotvené teorii, která má tři základní prvky. Prvním z nich jsou teoretické koncepty, které slouží jako těžiště pro výzkum. Dále to jsou kategorie, které fungují jako základ pro vytváření nové teorie a jako poslední to jsou propozice kategorií a konceptů. (Hendl, 2016)

Práce s daty a jejich příprava ke kódování proběhla zhlédnutím snímků a okamžitého poznamenávání potřebných scén a zapisování detailů, které se pro analýzu zdály být

klíčové. Během kódování dat jsem k této analýze žádný seznam předem definovaných kódů nevytvářela. Otevřené kódování poskytlo počínající témata, která jsem postupně vytvářela v průběhu kódování.

2.3 Výzkumné otázky

Výzkum reprezentace těchto fenoménů v populární kultuře se soustřeďuje na hlavní a vedlejší výzkumné otázky, které znějí:

HVO: Jak jsou fenomény jako jsou sebevražda a sebepoškození reprezentované ve filmových a seriálových snímcích?

VVO: S čím populární kultura spojuje sebevraždy a sebepoškození?

VVO: S jakými typy aktérů fenomény populární kultura především spojuje?

2.4 Výběr zkoumaného vzorku

Vzorek byl primárně vybrán na základě země produkce a obsahu snímků, které vyhovovaly parametrům výzkumu, snímky tedy obsahovaly sebepoškození, sebevraždu nebo pokus o sebevraždu. Jelikož bylo ale celkové množství vybraných snímků americké produkce velké, bylo zapotřebí snímky vybírat i na základě roku premiéry, aby vzorek pokrýval celé zkoumané období, a byl tak reprezentativnější. (Hendl, 2016) Struktura výběru byla předem dána, a to na základě parametrů, že snímky obsahují sebevraždu nebo pokus o sebevraždu, obsahují sebepoškození, jsou z období 1999-2019 a jsou natočené americkou produkcí. Snímky byly vybrány do vzorku, pokud splňovaly všechny výše uvedené parametry.

2.4.1 Filmové snímky

Narušení (1999)

Děj filmu se odehrává v 60. letech. Sedmnáctiletá Susanna popírá, že se pokusila spáchat sebevraždu požitím léků. Také má obvázané zápěstí, ale pravý důvod nepřiznává. Její rodiče ji pošlou do specializované léčebny pro pacienty s různými druhy duševních poruch.

Od první chvíle Susanna v léčebně tvrdí, že se o sebevraždu nepokoušela, že to byla to jen náhoda. Po čase se spřátelí s ostatními pacientkami. Některé jsou problematické, zejména Lisa, dívku v přibližně stejném věku jako Susanna. Seznámí se také s Daisy, která trpí bulimií, ale po čase je z léčebny propuštěna. Její bohatý otec jí pořídí dům, kde Daisy

může po propuštění bydlet zcela sama.

Lisa už má léčebny dost a rozhodne se utéct, což udělala již několikrát dříve. Tentokrát s sebou vezme i Susannu. Rozhodnou se skrýt u Daisy, než vymyslí, kam pojedou dál. Návštěva ale skončí hádkou, po níž si Daisy vezme život. Susanna se vrátí do léčebny a Lisa zmizí neznámo kam. Po tomto zážitku si Susanna uvědomuje své problematické chování a prohlásí, že se opravdu potřebuje léčit. Po nějakém čase se do léčebny vrací i Lisa. Vypadá to, že i ona si nějaké věci ujasnila. (Mangold, 1999)

Smrt panen (1999)

Na předměstí bydlí rodina s nábožensky založenými rodiči, kteří mají pět dcer. Tyto dívky jsou ve věku 13-17 let. Nejmladší Cecilia se pokusila o sebevraždu tím, že si podřezala žíly. Ona i její sestry jsou pod tlakem ze strany svých hluboce věřících rodičů, kteří dcery drží zkrátka. Pro dívky v pubertálním věku to není lehké. Na doporučení psychiatra uspořádají rodiče malou oslavu, kam pozvou i chlapce, aby se dívky mohly setkávat se svými vrstevníky. I přesto jde Cecilia nahoru do svého pokoje a spáchá sebevraždu skokem z okna. Kněz prohlásí její smrt za nehodu, aby nebylo poškozeno dobré jméno rodiny.

Po sebevraždě Cecilie se rodiče snaží s dívkami trávit více času, povolit jim trochu otěže, a dokonce jim dovolí, aby je chlapci ze sousedství vzali na školní ples. Tam má však jedna ze sester, Lux, nepříjemný zážitek. Po intimních chvílích na školním fotbalovém hřišti ji její obdivovatel bezohledně opustí. Od té chvíle je Lux v depresi a velmi se změní. Začne se chovat promiskuitně.

Jednoho dne sestry nechají chlapcům ze sousedství vzkaz, kde navrhnou setkání. Chlapci přijdou na schůzku do sklepa domu, kde dívky bydlí, a najdou tam jednu z nich oběšenou. Později se ukáže, že všechny sestry ten večer spáchaly sebevraždu, každá jiným způsobem. Zůstává záhadou, proč sestry sebevraždy spáchaly, nicméně se spekuluje, že to mohlo být striktní výchovou jejich rodičů. Celý příběh vypráví jeden z chlapců ze sousedství, v již dospělém věku stále vzpomíná na sestry a nemůže se smířit s jejich neočekávanou smrtí. (Coppola, 1999)

Bolestivé tajemství (2000)

Film pojednává o životě Dawn, tiché, na pohled velmi milé dívky. Její rodina však zjistí od Dawnina učitele, který si všiml krve na jejím oblečení, že se Dawn řeže do

předloktí, a odsuzuje to. Její mladší bratr si myslí, že není duševně zdravá, a často jí emocionálně ubližuje. Její matka ji nutí, aby se více socializovala, ale Dawn je spíše introvertní, ráda maluje v tichém prostředí. Začne navštěvovat psychoterapeutku, která se k ní snaží najít cestu a pomoci jí. Dawn se jí však nedokáže otevřít a s řezáním pokračuje dál. Uteče za svým přítelem. Ten si všimne řezných ran na jejím těle a odsoudí ji. Vyjde najevo, že o ni velký zájem nemá, a ona svoje zklamání řeší opět řezáním.

Poté, co navštíví svoji psychoterapeutku, je zřejmé, že Dawn nezná jiný způsob, jak zklidnit své emoce a uvolnit se, než je řezání. Její matka, která už je zoufalá, řekne o sebepoškození Dawn své kamarádce, jejíž syn chodí do stejné školy jako Dawn. Ten to rozhlásí po celé škole, takže Dawn se cítí velmi zraněná a řezání jí už nestačí. Svoji bolest se rozhodne řešit tím, že se vyspí s několika mládenci najednou. Poté si to vyčítá a pořeže se na břicho tak, že ji musí operovat v nemocnici. (Bailey, 2000)

28 dní (2000)

Novinářka Gwen tráví svůj volný čas zejména tím, že pije alkohol a baví se se svým partnerem a přáteli. Jednoho dne na svatební oslavě své sestry si sedne opilá za volant a způsobí autonehodu. Za to jí hrozí buď vězení, nebo odvykací kúra v délce 28 dní. Rozhodne se tedy pro odvykací kúru, i když si o sobě nemyslí, že má nějaké problémy s alkoholem.

V léčebně se seznámí s několika dalšími pacienty, kteří se léčí ze závislosti na drogách nebo alkoholu. Gwen není moc společenská a neprojevuje snahu se léčit, ačkoliv podstupuje všechna terapeutická cvičení. Ani její přítel ji nijak nepodpoří, naopak ji odvede na jeden den z léčebny a společně se opijí. Vezmou si i drogy. Ředitel léčebny dá Gwen na vědomí, že pokud terapii v léčebně nezvládne, půjde do vězení. Gwen se přesto nedokáže smířit s tím, že má v léčebně zůstat, a pokusí se o útěk. Ten se jí však nezdaří.

Až po čase si přizná, že s ní něco není v pořádku. Přestane tak proti všem v léčebně bojovat. Znovu ji navštíví její přítel, který ji požádá o ruku a přinese šampaňské. Tedy alkoholičce, která je na odvykací kúře, přinese alkohol. Gwen alkohol odmítne, ale jeho nabídku ne.

Seznámí se s další pacientkou, Andreou, která je závislá na heroinu a zároveň trpí sebepoškozením, což vychází najevo v situaci, kdy je zklamaná z nepřítomnosti matky během návštěvních hodin. Kvůli tomu se Andrea nedlouho předtím, než ji mají pustit domů, předávákuje drogami v koupelně. Gwen ji najde, a to jí otevře oči. Z léčebny se

nakonec dostává jako střízlivý člověk, ale uvědomuje si, že ji čekají výzvy, a proto se rozhodne ukončit vztah se svým přítelem a začíná sama od začátku. (Thomas, 2000)

Sekretářka (2002)

Lehce erotický příběh se soustřeďuje na Lee Holloway, která hledá práci jako asistentka advokáta. Má však psychické problémy, trpí sebepoškozováním. Práci, o kterou má zájem, se jí podaří sehnat. Tím, že získala tuto pozici, chce dokázat svým rodičům, že se již dostala z incidentu, při kterém si ublížila víc, než chtěla, a byla kvůli tomu hospitalizována. Snaží se tedy zapadnout do každodenního režimu a začíná chodit do práce. Najde si i přítele, který se zdá být velmi hodný a pracovitý, ale ji nijak zvlášť nezajímá.

V práci pociťuje sexuální napětí mezi sebou a svým šéfem. Ten ji však i kritizuje za vzhled a chyby, jichž se v práci dopouští. Lee si pro uvolnění bolesti znovu ubližuje řezáním. Čas jde dál a flirtování se šéfem přeroste v hlubší vztah, ale šéf se s Lee nakonec rozejde, a dokonce ji propustí z práce. Lee je z toho zdrcená a v návalu zklamání souhlasí s nabídkou sňatku, kterou jí učinil její přítel. Avšak nakonec si uvědomí, že o takový život nestojí, a uteče za svým bývalým šéfem, jemuž vyzná lásku. Po třech dnech svého bývalého šéfa konečně přesvědčí o své vášnivé lásce. Svůj vztah oba zpečetí sňatkem. (Shainberg, 2002)

Třináctka (2003)

Třináctiletá Tracy je výbornou studentkou, ale doma to nemá úplně lehké. Její rodiče jsou rozvedení, matka Melanie je alkoholička a má problematického přítele, kterého Tracy nemá moc v lásce.

Jednoho dne se Tracy rozhodne, že už nechce mít image malé dívky, zbaví se svého starého oblečení a požaduje po matce nákup nového, stylového. Následně se ve škole ukáže v novém outfitu a všimne si jí její spolužačka Evie, která je na škole považována za hvězdu. Chce si z ní vystřelit, ale Tracy se nedá, a nakonec se spolu spřátelí.

Evie žije se svou sestřenicí Brooke, ta ale dočasně odjíždí, a proto se nastěhuje k Tracy a tam zjistí, že se Tracy sebepoškozuje řezáním, aby se vypořádala se stresem a bolestí. Evie seznámí Tracy s nočním životem ve městě. Tracy zcela změní své chování, obléká se vyzývavě, je sexuálně aktivní a požívá návykové látky. Nakonec si obě dívky spolu přestanou rozumět, Evie se ve škole se spikne s ostatními proti Tracy a dělá ji ze

života peklo. Tracy si začíná uvědomovat, že nic z toho, co se stalo, jí nepřineslo nic dobrého, a k tomu se jí zhoršil prospěch ve škole. Evie přesvědčí svoji sestřenicí, že za všechno, co se v poslední době stalo, může Tracy, která se snaží bránit, ale nikdo jí to nevěří. Brooke otevře Melanii oči tím, že jí ukáže jizvy, které má Tracy na předloktí, matka i dcera jsou zaskočené a s pláčem se usmíří. (Hardwicke, 2003)

Hranice života (2005)

Celý film je natočený jako zvláštní představa Henryho, který měl autonehodu a pravděpodobně kvůli poranění hlavy nyní trpí, klamnou představou, že je vysokoškolským studentem a talentovaným umělcem. Z nějakého důvodu tvrdí, že zabil své rodiče, nevysvětluje jak, a že měl snoubenku.

Navštěvuje psychoterapeutku, kterou však dočasně zastoupí její kolega doktor Foster. Ten si zpočátku s Henrym neví moc rady. Henry mu sdělí, že v sobotu o půlnoci plánuje spáchat sebevraždu, ale že si o tom chce ještě promluvit během příštího setkání. Doktor Foster se o tom zmíní své snoubence Lile, která se v minulosti pokusila spáchat sebevraždu, a ta mu nabídne pomoc, protože s tím má zkušenosti.

Doktor Foster se také snaží kontaktovat psychoterapeutku Henryho, aby se poradil o jejím pacientovi, avšak neúspěšně. Snaží se tedy najít rodiče Henryho, o kterých Henry prohlásil, že je zabil. Následuje matoucí scéna, kde Foster najde Henryho matku v jejím domě s krvácející hlavou. Poté se snaží najít Henryho milovanou, o níž se mu zmínil. Ta je ochotna s ním o Henrym mluvit, ale opět dojde k další smyčce, kdy ji doktor Foster ztratí z dohledu a už s ní není schopen navázat kontakt.

Nadále Henryho hledá, aby mu zabránil v pokusu o sebevraždu, ale neúspěšně. Zajde tedy do knihkupectví, které má Henry v oblíbě, a najde tam malbu, o níž se říká, že její autor spáchal sebevraždu na své 21. narozeniny. Doktor Foster si uvědomí, že Henry chce autora napodobit, a spěchá na Brooklynský most, kde malíř sebevraždu spáchal. Uvidí tam Henryho se zbraní v ruce, ale už nestihne zasáhnout a Henry se zastřelí. V ten okamžik se scéna mění a zobrazuje autonehodu a ležícího Henryho, kterému se snaží pomoci doktor Foster a Lila, aniž by se navzájem znali. Henryho však nedokáží zachránit a on na mostě na následky autonehody umírá. (Forster, 2005)

Dopisy z Iwodžimy (2006)

Děj filmu se zpočátku odehrává v současné době, kdy archeologové naleznou ve skále

ostrova Iwodžima neznámé dopisy. Poté se děj přenáší do období 2. světové války do roce 1944, kdy se Japonsko připravuje na možný útok ze strany námořnictva Spojených států na Iwodžimu. Vojáci konají přípravy, aby se ubránili Američanům, a přijíždí generálporučík Tadamiči Kuribajaši, který si chce území prohlédnout.

Přípravy stále probíhají až do té chvíle, kdy se objevují americké vojenské lodi a začíná útok. Kuribajaši velí k ústupu, ale jeden z velitelů se svou jednotkou odmítnou ustoupit a spáchají hromadnou sebevraždu. Dva japonští vojáci, Saigo a Šimicu, však rozkaz velitele nesplní a přidají se k jiné jednotce, kde mohou pokračovat v boji. Přichází další nepřátelský útok a ti, kteří přežijí, se přemístí k plukovníkovi Nišimu. Ten však později na následky výbuchu oslepne, požádá o zbraň a opustí skálu, načež je slyšet výstřel.

Saigo se setkává s generálporučíkem Kuribajašim a ten mu nařídí, aby zůstal na základně a spálil všechny dokumenty, což byly dopisy později nalezené archeology. Poté, co je Kuribajaši zraněn během útoku, žádá svého pomocníka Fudžita, aby ho popravil, toho ale zastřelí americký odstřelovač.

Saigo některé dokumenty nezničí a místo toho je zakope do země. Všimne si přitom Kuribajašiho. Ten ho požádá, aby ho Saigo pohřbil tam, kde ho nikdo nenajde, a spáchá sebevraždu, zastřelí se. Američané však hrob nacházejí a jeden z nich si vezme pistoli, kterou se Kuribajaši zastřelil. Poblíž sedí Saigo, který před chvílí Kuribajašiho uložil do hrobu, vysílený z toho, co zažil v předešlých hodinách. Všimne si pistole, kterou má Američan, dovrtí se, k čemu došlo, a na amerického vojáka zaútočí. Ten ho však v potyčce přemůže a Saigo je zajat. (Eastwood, 2006)

Kdo chce zabít Nancy? (2008)

Nancy je nešťastná žena, která se patnáct let trápí v manželství. Na první pohled vypadá jako někdo, kdo má běžné starosti a trpí lehkou depresí jako mnoho jiných lidí, ale postupně se ukazuje, že její zdánlivá deprese je ve skutečnosti sebedestruktivní chování, které je projevem její duševní poruchy.

Nancy si dopisuje s jistým Lousem a jednoho dne za ním od svého manžela odejde. Mají něco v plánu, ale zpočátku není zřejmé, o co se jedná. Zdá se, že Nancy pouze odešla od manžela a bude žít se svým milencem. Postupně však vyjde najevo, že si ho najala, aby ji zabil. Pro tuto událost si dokonce koupila nové šaty, jako kdyby to měl být nějaký ceremoniál. Podle všeho to tak sama vnímala, jako ceremoniál svého vysvobození.

Louis ji miluje a odmítne ji zabít. Nancy však vyvolá konflikt a donutí Louise, aby splnil její přání. Louis ji tedy opravdu připraví o život. Její manžel se ani po roce od její smrti nedokáže vzpamatovat a pročítá si e-maily, které si Nancy a Louis posílali. (Renck, 2008)

V Bruggách (2008)

Ray a Ken, dva nájemní vrazi, se vydávají do Belgie splnit úkol. Raye neustále tíží fakt, že nedávno při plnění svého úkolu omylem zastřelil malého chlapce. Ozve se Harry, jejich šéf, avšak mluví pouze s Kenem, protože chce, aby Ken zabil Raye kvůli tomu, že zastřelil onoho malého chlapce. Ačkoliv to byl omyl, je podle něj nepřipustné zabít dítě. Nicméně Ken to není schopný udělat. Sice se s Rayem neznají moc dlouho, ale přece jen si k němu našel cestu a nechce ho zabít.

Ve chvíli, kdy na Raye přece je zamíří pistolí, Ray si sám přidrží pistoli u hlavy a chce se zastřelit. Dohnaly ho k tomu jeho výčitky svědomí. Nakonec mu to Ken rozmluví a posadí ho na vlak, aby utekl a začal žít někde jinde. Raye však ve vlaku ho najde policie a posílá ho zpátky do města. Mezitím se Ken setkává s Harrym, který mu naznačuje, že jelikož Ken nesplnil úkol, musí za to nést následky. Ken se však nebrání myšlence, že by ho Harry zavraždil, toho to vyvede z míry a rozmyslí si to.

Harry chce dokončit to, co Ken nedokázal, a když uvidí dole na náměstí Raye, vyrazí za ním. Když mu v tom chce Ken zabránit, Harry ho střelí do krku a ten se před vykrvácením doplazuje ke kraji věže a skočí dolů. To k němu soustředí pozornost lidí v okolí, mimo jiné i Raye, který k němu přispěchá, a Ken ho z posledního dechu varuje před úmysly Harryho.

Ray před Harrym utíká, ale Harry ho dostihne a několika výstřely ho zasáhne. Harry si posléze všimne, že omylem trefil i malého chlapce v uniformě školního žáka. Bez rozmýšlení si přiloží pistoli k hlavě, a i přes výkřiky Raye, že to není dítě, koho zastřelil (byl to lilipután), se Harry zastřelí. Raye poté odvázejí do nemocnice, kde se zotaví. (McDonagh, 2008)

My Suicide (2009)

Hlavní postavou je Archibald Williams přezdívaný Archie. Mladý sedmnáctiletý student, který se nerad stýká se svými vrstevníky, má raději kontakt s okolím skrze svou kameru.

Jednoho dne ve třídě Archie oznamuje, že jeho závěrečným projektem bude natočení své vlastní sebevraždy. Spolužáci mají na Archieho prohlášení různé názory, někteří ho podporují, jiný odsuzují a další si o něm myslí, že je blázen. Avšak nachází se mezi nimi dívka, která se zajímá o to, jaké k tomu má Archie důvody. Na toto téma se spolu začnou více bavit a mu nakonec Sierra řekne, že chce také spáchat sebevraždu, a navrhně mu, aby ji spáchali společně. O rozhodnutí Sierry nikdo neví, jenom Archie. Toho ale posílají na různá sezení, mimo jiné za doktorem Chandrasakarem. Tento terapeut má nevšední metody vedení sezení, a přestože je to pro Archieho nezvyklé, dokáže se mu později trochu otevřít.

Během sblížení se Sierrou Archie zjišťuje, že Sierra trpí sebepoškozováním. Při diskuzích o smrti se oba shodnou na tom, že souhlasí s myšlenkou autora jedné publikace, že je to něco unikátního, co za to opravdu stojí. Nicméně poté, co se Archie s tímto autorem setkává osobně, pochopí, že autor píše o něčem, čemu sám docela nevěří a snaží se to Archiemu vymluvit. Ten o svém rozhodnutí začíná pochybovat. K pochybnostem přispívá i to, že si začíná uvědomovat, že se do Sierry zamiloval, a jelikož se spolu již velmi sblížili a Sierra pro Archieho hodně znamená, začíná se Archie chovat jinak. Nakonec jí sděluje, že si už není jistý, zda to chce udělat.

Sierra se však svého záměru nevzdává. Rozčileně se svěřuje Archiemu s tím, že sebevraždu spáchal i její bratr, a rozhodne se ukončit svůj život sama. Vezme si velké množství léků. Nakonec sice přežije, je zachráněna, ale jejich vztah končí. (Miller, 2009)

Něco jako komedie (2010)

Šestnáctiletý Craig se rozhodne jít do nemocnice a požádat o pomoc, protože ho přepadají myšlenky na to, aby skočil z Brooklynského mostu a spáchal tím sebevraždu. Jeho rodiče ho v rozhodnutí svěřit se lékařům podporují a přinesou mu do nemocnice věci.

Craig si však začíná dělat starosti s tím, že se o jeho pobytu v nemocnici dozví jeho přátelé. Navíc je typem studenta, který velmi podléhá stresu a nervozitě. V situacích, kdy je velmi nervózní a zažívá velký stres, přepadá ho i nechtěné zvracení. -V současné době je jeho velkým přáním dostat se na prestižní letní školu, aby jeho přihláška na vysokou byla co nejlepší.

V nemocnici se Craig seznamuje s několika pacienty, mimo jiné s Bobbym, se kterým si vytvoří, zdá se, přátelský vztah. Dále pozná Noelle, pacientku v přibližně stejném věku jako on sám, která trpí sebepoškozováním. Craig si s Bobbym navzájem pomáhají, Craig pomáhá s přípravou na pohovor, aby Bobby byl přijat do domova, kde bydlí pacienti

z oddělení duševních poruch. Přátelství mezi nimi se prohlubuje, když se Bobby přizná, že se už šestkrát pokusil spáchat sebevraždu.

Craig se svěří Nie, že je v nemocnici, a také jí prozradí důvod, proč tam je. Bobby je propuštěn z nemocnice jako vyléčený a Craig si během sezení s terapeutkou uvědomí, co má se svým životem dělat, a také to, že jsou na tom lidé podstatně hůř než on. (Fleck, 2010)

The Ledge (2011)

Film vypráví o Gavinovi, který chce na začátku příběhu spáchat sebevraždu skokem ze střechy. Detektiv Lucetti, kterého k případu zavolali, však začne pochybovat o příčinách jeho rozhodnutí, a nakonec se ukáže, že Gavin chtěl skočit kvůli tomu, aby nebyl zabit někdo jiný. V době, která předchází těmto událostem, se Gavin seznámil se svou sousedkou Shanou a později ji přijal jako novou zaměstnankyni do hotelu, kde pracuje jako manažer. Shana je provdaná za Joea, který je silně věřící. Gavin k ní chová pocity, které by vůči vdané ženě mít neměl, a nedokáže pochopit její výběr manžela. Shana mu vysvětlí, že ji Joe jednou zachránil, když byla úplně na dně, v období, kdy byla prostitutkou a užívala tvrdé drogy. Cítí se mu za to zavázána. Gavin se jí také svěří, že měl rodinu, ale jeho dcera ve velmi mladém věku zemřela při autonehodě, při níž auto řídil Gavin. Ačkoliv tu autonehodu nezavinil, přesto si to uvnitř vyčítá.

Shana si uvědomuje, že ke Gavinovi také něco cítí, a snaží se mu vyhýbat, protože si nepřipadá dost silná, aby svým pocitům odolala. Nakonec se ale spolu Shana a Gavin sblíží a naváží spolu hluboký vztah. Joe se to dozví. Chce Gavina konfrontovat. Svěří se mu, že měl dříve rodinu, ale tu vyměnil za drogy a sex s cizími ženami. Nakonec mu pomohla víra a on se znovu narodil. Další den po rozhovoru s Gavinem však Joe nepustí Shanu ven, aby mohla jít do práce. Gavin pojme podezření. Nakonec mu Joe zavolá s tím, že pokud Gavin v poledne neskočí ze střechy, Joe Shanu zabije. Gavin se nerozmýšlí. Chce Shanu zachránit, a tak mu nezbývá než sebevraždu spáchat. Předtím, než skočí, vytáhne fotografii své dcery a dlouze si ji prohlíží. Po jeho sebevraždě policie Joea zatkne a Shana je osvobozena. (Chapman, 2011)

Expres na západ (2011)

White se pokusí spáchat sebevraždu tím, že skočí pod vlak. Zabrání mu v tom Black, který ho poté vezme k sobě do svého skromného bytu, aby si s ním promluvil a možná i

zjistil, proč to White chtěl udělat a jak by mu to mohl rozmluvit jednou provždy. White s Blackem při rozhovoru mluví o nejrůznějších tématech, ale nakonec se dostanou k tomu nejdůležitějšímu, k víře v Boha. Každý má vůči náboženství jiný postoj a své argumenty si ani jeden z nich nenechá vymluvit. Blackovy argumenty se týkají hlavně jeho minulosti, která byla dosti temná. Zabil člověka, za to seděl ve vězení, byl na dně, ale víra mu pomohla najít cestu zpět. Teď je přesvědčen, že byl Bohem přiveden k tomu, aby se seznámil s Whitem, aby mu pomohl a sebevraždu mu rozmluvil. Během tohoto rozhovoru však nedokáže Whita přesvědčit a White nakonec z jeho bytu odchází. Black prožívá obavy a nejistotu. Neví, jak dlouho bude život Whita trvat a jak případně skončí. (Jones, 2011)

To Write Love on Her Arms (2012)

Příběh pojednává o dívce jménem Renee Yohe, které je devatenáct let. Renee má problémy s alkoholem, bere drogy a pohybuje se ve špatné společnosti. Má však dva blízké přátele, kteří si o ni dělají starosti, a proto se jeden z nich rozhodne přivést ji na skupinové sezení pro anonymní alkoholiky. Tam se setká s Davidem McKennou, bývalým alkoholikem a narkomanem, který je však zároveň manažerem známé hudební skupiny a je to také šéf jejího kamaráda, který ji tam dovezl. Renee a David se spřátelí.

Později ji už její přátelé odvázejí do odvykacího centra. Renee je tam však odmítnuta. V centru ji nechtějí přijmout, protože je vyjde najevo, že Renee trpí sebepoškozováním, má bipolární poruchu osobnosti a je nestabilní vůči drogám a alkoholu. Obávají se, že by to mohlo negativně ovlivnit ostatní klienty odvykacího centra. Mohli by se v ní zhlédnout a její chování si brát za vzor.

Renee se tedy vrací domů k rodičům, kteří už ztrácejí naději, že se jejich dcera vyléčí. Nezůstane tam však dlouho. David se rozhodne vzít ji i její přátele k sobě domů a tam připravit Renee podmínky pro pětidenní odvykací kúru, aby mohla poté do léčebny nastoupit. Všichni s tím souhlasí, i její rodiče. V tomto období přichází do Davidova domu Jamie, jeho známý. Renee se Jamie od první chvíle líbí, ale nedává to na sobě znát. Jamie se to nakonec nikdy ani nedozví. Postupně se z nich stanou dobří přátelé a i on se přidá ke snaze pomoci jí při odvykání.

Jamie celý její příběh o sebepoškozování, drogách a alkoholu sepíše a zveřejní na MySpace, kde má velký úspěch. Nakonec její příběh pomůže hodně lidem a Renee z toho má dobrý pocit, i když se cítí trochu bezmocná. Ráda by přímo a konkrétně radila a

pomáhala každému z nich. (Frankowski, 2012)

Dočasný domov (2013)

Děj filmu se odehrává v domově pro problematické děti, o které se stará několik zaměstnanců, mezi něž patří Grace a její dlouholetý přítel Mason. Děti se od sebe dost liší, mají různé zvyklosti a hlavně povahy, ale společné mají to, že většina z nich se nerada dělí o svoje pocity.

Marcus, kterému bude brzy osmnáct let, se má brzy vrátit ke své matce, jež ho v dětství nutila prodávat drogy. Marcusovi se za ní nechce. Do domova přichází nová dívka, Jayden, která se přes počáteční nedůvěru spřátelí s Grace, protože obě mají zkušenosti se sebepoškozováním. Grace pojme podezření, že Jayden je zneužívaná svým otcem, a snaží se jí pomoci, ale nedokáže o tom přesvědčit svého šéfem, protože nemá žádné důkazy.

Grace také zjišťuje, že je těhotná, a chce jít na interrupci. Poté, co o těhotenství řekne svému příteli, vyjde najevo, že se bojí být matkou, protože i ji její otec sexuálně zneužíval, ona s ním otěhotněla a poté potratila.

Mezitím zemře Marcusova oblíbená akvarijní rybička a to ho tak silně ovlivní, že se pokusí o sebevraždu, avšak neúspěšně. Grace si uvědomí, že potrat není řešení. Navíc je jí oporou i přátelství s Jayden a na základě tohoto přátelství vzrůstá její jistota, že roli matky zvládne. (Cretton, 2013)

Moje ségra má prima bráchu (2014)

Dvojvaječná dvojčata Milo a Maggie se už více jak deset let neviděla. Jednoho rána stojí Maggie v koupelně před zrcadlem a chce spolykat celou hrst prášků. V tom okamžiku jí volají z nemocnice, že její bratr Milo se pokusil spáchat sebevraždu. Maggie mu nabídne, aby přijel k nim a nějakou dobu zůstal s ní a s jejím manželem.

Milo tedy přijíždí a seznámí se s manželem své sestry, který nemůže vynachválit svoji ženu. Milo vyhledá svého bývalého učitele ze střední školy, s nímž měli kdysi vztah založený na sexu. Učitel se mu zprvu vyhýbá, ale nakonec Milovi znovu podlehne. Ten je ho společnost začne často vyhledávat, což se učiteli zdá nevhodné a obává se, že ho jeho minulost dožene a bude mít problémy. Milo se žalem opije, protože má dojem, že jeho život už lepší nikdy nebude.

Maggie požaduje po svém bratrovi slib, že se už nepokusí spáchat sebevraždu, což jí

Milo slíbí. Lance se obrátí na Mila s tím, že si dělá starosti, protože Maggie nemůže stále otěhotnět. Ten mu poradí, aby se porozhlédl, jestli Maggie neužívá nějaké léky, které by tomu mohly zabránit. Lance najde antikoncepci a dojde ke konfliktu. Chce od Maggie vysvětlení. Maggie se přizná, že ho podváděla, načež Lance odjede z domu. Nakonec spolu dvojčata začnou bydlet v jejím domě. (Johnson, 2014)

The Sisterhood of Night (2014)

Emily se zlobí na Mary, protože ta ji shodila před komisí ve školním divadle, a vrátí jí to tak, že zveřejní na svém blogu soukromé zprávy z telefonu Mary. Ta se poté rozhodne, že už zůstane offline, a založí malý spolek „The Sisterhood of Night“, jehož členky se také rozhodly, že už se nebudou připojovat do online prostředí. Poměrně rychle se přidá Lavinia a Catherine, obě tyto dívky mají doma těžkou situaci. Tím, že spolek je tajný a nikdo pořádně neví, o co se jedná, je pro ostatní spolužačky okamžitě atraktivní. Mezi tyto spolužačky patří i Emily, která je ochotna udělat všechno pro to, aby se mezi ně dostala.

Jednoho večera je sleduje do lesa, kde členky spolku scházejí, a vymyslí si, že se členky musí pořezávat, a že dokonce Mary nachytala Emily, jak je špehuje, pořezala ji a vyhrožovala. Emily tuhle svoji vymyšlenou historku přidává na svůj blog, kterému díky tomu vzroste návštěvnost.

Emily se stále nemůže přenést přes fakt, že ji dívky odmítly vzít do klubu, a navede jednoho spolužáka, který se Lavinii líbí, aby ji pozval na rande. Ten to udělá a Lavinia nic netušící vyrazí na rande, kde ale zjistí, že je to léčka. Parta ji zdroguje, nutí ji, aby natočila ponižující video, a poté ji vezmou na večírek, kde video zveřejní. Všichni se Lavinii posmívají a nadávají jí. Lavinia po návratu domů spáchá sebevraždu, předávákuje se léky své matky. Emily si na pohřbu uvědomí, co provedla, a dívkám i všem kolem se omlouvá. Příběh končí tím, že se velký počet dívek sejde a společně tancují na počest Lavinie v ulicích města. (Waechter, 2014)

Girl on the Edge (2015)

Patnáctiletá Hannah má potíže s alkoholem a drogami. Její biologická matka je narkomanka a se svou dcerou nežije. Hannah bydlí se svým otcem a jeho manželkou, kteří se o ni bojí a chtějí ji pomoci, ačkoliv nevlastní matka už občas ztrácí naději.

Hannah se seznámí přes online seznamku s chlapcem o něco starším než ona. Má o

něj zájem, ale když si s ním vyjde, mladík ji fyzicky napadne.

Její rodiče si už s ní nevědí rady a poslední naději spatřují v tom, že pošlou Hannah do odvykacího centra. Tam se má naučit zvládat své emoce a také se má zbavit závislosti na návykových látkách.

Hannah se nejdříve nechce zapojovat do žádných aktivit, ale seznámí se s jednou dívkou, která se od ní nenechá odbýt, a nakonec jsou z nich kamarádky. Poté se aktivně účastní programu a také si najde dalšího přítele – koně, který jí pomáhá vyrovnat se s vnitřním neklidem.

V životě Hannah se náhle znovu objeví její biologická matka. Zjistí, kde se Hannah nachází, a chce si ji vyzvednout, čemuž ale zabrání ředitel centra a matka rozhněvaně odjíždí. Hannah je z chování své biologické matky nešťastná, protože s ní už nechce mít nic společného a obává se, že pokud se sama Hannah nezmění, dopadne jako ona. Spolu se svými novými přáteli v centru se jí podaří změnit náhled na svůj život. Postupně mění své názory i své chování a začíná se zajímat i o pocity svých rodičů. Ti si pro ni přijedou a téměř ji nepoznávají. (Silverman, 2015)

Sidney Hall (2017)

Sidney začíná psát ve svých osmnácti letech budoucí bestseller, který mu změní život. Příběh této knihy je inspirován sebevraždou jeho spolužáka Bretta, který už nemohl dál snášet chování svého otce. Když byli Sidney a Brett malí chlapci, zakopali krabičku s obsahem, který Sidney neznal, kdesi na louce. Po letech Brett přesvědčí Sidneyho, aby s ním šel krabičku vykopat. Když ji znovu najdou a vykopou, musí si ji Sidney nechat, protože za Brettem přijel jeho otec a Brett trvá na tom, že otec nesmí krabičku vidět. Sidney ji tedy schová u sebe.

Zjistí, že krabička obsahuje videokazetu, na níž Brettův otec sexuálně zneužívá malého chlapce. Po několika dnech si krabičky všimne Sidneyho matka, podívá se na obsah kazety, rozzlobí se a hodí ji do krbu. Kazeta shoří. To Sidneyho velmi rozruší, protože ví, že to Bretta zničí. Když se Brett od Sidneyho dozví, co se stalo, už se neukáže ve škole a ředitel posléze oznámí, že spáchal sebevraždu.

Sidney po čase napíše svůj bestseller, ožení se, ale stále se nemůže vzpamatovat z toho, co se stalo. Začne mít problémy s alkoholem a podvádět svou ženu. Ta od něj odejde. Pak vyjde najevo, že jeho kniha ovlivnila jednoho čtenáře natolik, že spáchal sebevraždu. To už Sidney nedokáže snést a chce si vzít život také. Na poslední chvíli si to

rozmyslí a místo toho zmizí z veřejného života.

Jedním z mála lidí, se kterým ještě kdy vede diskuzi, je Francis Bishop, spisovatel, který ho vyhledá, aby mu poděkoval, že na základě Sidneyho knihy dokázal včas zpozorovat a zachránit svého syna před spácháním sebevraždy. (Christensen, 2017)

2.4.2 Seriály

Proč? 13x proto – 1. série (2017)

První třináctidílná série se věnuje 13 kazetám, na kterých Hannah vysvětluje důvody, proč spáchala sebevraždu. Každá kazeta a díl vypráví o určité osobě z jejího života, které považuje za klíčové. Clay, který nahrávky dostane, je bere vážně, protože k Hanně cítil něco víc. Do města, kde se děj odehrává, se Hannah stěhuje krátce před svou smrtí. Seznámí se s několika mladými lidmi a naváže intimní vztah s jedním mladíkem. Je však zklamána, protože zažívá ponížení a posměch. Hannah poznává, že tento vztah nemá budoucnost.—Skamarádí se s Jessicou, která je také ve městě nová, vypadá to na dlouhodobé přátelství, ale brzy si kvůli jednomu klukovi přestanou rozumět. Dochází k hádkám a Jessica se jí nakonec začne vyhýbat.

Na jednom večírku se Hannah sblíží s Clayem, ale také mezi nimi dojde ke konfliktu a Clay odejde. Hannah se později stane na tomto večírku svědkem znásilnění. Nikomu o tom neřekne, ale její psychické utrpení se stupňuje.

Situace se ještě zhorší tím, že rodiče Hanny mají finanční potíže a nevědí si s tím rady. Jejich stres se projevuje v chování vůči Hanně a na ní se to podepisuje. Cítí se velmi osamělá. Jednoho večera se jde projít ven. Uslyší hudbu a dorazí ke spolužákovi domů, kde je zrovna večírek. Většina spolužáků je už opilá a jeden z nich Hannu znásilní. Vrací se domů fyzicky i psychicky zničená a podle její nahrávky byla tato událost poslední kapkou, po níž se rozhoduje spáchat sebevraždu. (Yorkey, 2017)

Ostré předměty (2018) – minisérie

Camille Preaker dostane jako novinářka od svého šéfa za úkol napsat článek o vraždách dvou dívek, k nimž došlo v jejím rodném městě. Pro Camille je to těžký úkol, protože ke svému rodnému město nemá dobrý vztah. Nicméně se do Wind Gapu vydává.

Navštíví zde svoji matku, výrazně neurotickou osobu se sklony k hypochondrii. Matka žije s manželem a jejich společnou dcerou Ammou, která si před matkou hraje na

spořádanou dceru, zatímco venku s přáteli jezdí na bruslích v krat'asech, pije alkohol a také bere lehké drogy.

Camille píše článek o smrti dvou dívek, projednává detaily s detektivem, který na případu pracuje, a začne si s ním i aférku. Má však před ním stále zábrany, protože nechce, aby si všiml jejich jizev doslova po celém těle.

Camille měla mladší sestru Marian, která ale po krátké nemoci zemřela. Se sestrou si byly blízké a její ztrátu těžce nesla. Po nějaké době si Camille uvědomí, že úmrtí obou dívek i její mladší sestry se podezřele spojují s její matkou. Proto se rozhodla podstoupit menší experiment a dovolila matce, aby se o ni starala, jelikož její matka má duševní poruchu a potřebuje se cítit potřebná pro ostatní. Začala tedy dávat Camille podomácku připravený lék, a té se začalo dělat špatně. Jelikož se stejným způsobem starala i o Ammu, obě se cítily stále hůře. Camille došlo, co se pravděpodobně děje. Díky detektivovi, který ji šel navštívit, se obě podařilo zachránit a matku odsoudili, i za vraždy obou dívek a Marian. Bohužel v poslední scéně minisérie se vyjasnilo, že obě dívky zabila Amma, a to ze žárlivosti, protože se její matka dívkám věnovala víc než jí. (Vallée, 2018)

A Million Little Things – 1. série (2018-2019)

Jon Dixon jednoho dne skočí z balkónu své kanceláře a nikdo z jeho rodiny a přátel neví, proč to udělal. Na první pohled se zdá, že měl perfektní život – skvělá práce, úžasná rodina a přátelé. Postupně se v epizodách ukazuje, že jeho život nebyl tak perfektní. Jeden z jeho obchodů nevyšel a on se zadlužil, i když si pro takový případ zajistil pojistku. O té však dlouho nikdo nevěděl. Jeho manželka ho podváděla s jedním z jeho nejlepších přátel. Jeho další kamarádi to také neměli lehké. Gary právě prodělal rakovinu prsou a Rome se těsně předtím, než se dozvěděl o smrti Jona, chtěl předávkovat prášky a také spáchat sebevraždu. Každý z nich má svůj příběh a v seriálu se jejich příběhy prolínají s příběhem Jona. (Nash, 2018-2019)

2.4.3 Limity výzkumu

Vzorek byl vybrán tak, aby pokryl co největší množství snímků, které lze zkoumat. Ačkoliv se zdá, že vybraný vzorek je již bohatě obsáhlý, přece jen existují další snímky, které by mohly vzorek doplnit. Snímky ve vzorku, které v této práci zkoumám, jsou natočené americkou produkcí.

Další faktor, který má vliv na tento výzkum, je můj přístup v roli výzkumníka. Ačkoliv se pokouším o neustálé dodržování zásad výzkumníka (Hendl, 2016), jedná se zejména o kvalitativní výzkum a já jsem začínající výzkumník. Nicméně v průběhu psaní práce jsem se snažila průběžně reflektovat svůj přístup, abych nezabývala některým tématem v přílišné míře a jiným nedostatečně.

3 Kvalitativní analýza reprezentace fenoménů

Po zhlédnutí celého vzorku a vypsání všech potřebných a detailních poznámek jsem je následně nakódovala za pomoci programu pro kvalitativní analýzu Atlas.ti. Díky použití postupu zakotvené teorie, tedy otevřeného a axiálního kódování, jsem postupně vytvářela kategoriální systém, že kterého vzešla typologie. Ta je popsána níže spolu s interpretacemi. (Hendl, 2016)

3.1 Kategorie a jejich popis

Kategorie mají mezi sebou zjevné vztahy, např. kategorie **Komorbidní poruchy u obětí/závislostní chování** v sobě zahrnuje návaznosti sebevražedného chování a sebepoškození s komorbidními duševními poruchami nebo závislostním chováním. Mezi komorbidní poruchy, které se ve snímcích zobrazují, patří např. depresivní porucha, bipolární porucha osobnosti, hraniční porucha osobnosti, porucha příjmu potravy, porucha osobnosti, panická nebo schizoidní porucha. Závislostní chování se objevuje zejména ve formě drogové závislosti a alkoholismu. Souvislost s touto kategorií má **Šikana**. Kategorie zaznamenává šikanu ústní, fyzickou, posměch. Do této kategorie také bez pochybností patří kyberšikana. Obě kategorie souvisí s kategorií **Násilím**. To se objevuje právě ve spojitosti se závislostním chováním a šikanou. Obsahuje vše, co se týče fyzického a emočního násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění ve spojení s oběti sebepoškození a sebevražedného chování.

Léčení a jeho forma obsahuje všechna zobrazení léčebny, kdy se pacienti teprve dostávají do léčebny, jsou fyzicky v léčebně nebo z ní byli nedávno propuštěni. Dále návštěvy terapeuta, a to jak v jeho kanceláři, tak i jako součást léčebny. Souvislost s touto kategorií má kategorie **Zájem o duševní zdraví a snaha pomoci**, která obsahuje jakékoliv zmínky zájmu o duševní zdraví těch, kteří se sebepoškozuji a mají sebevražedné sklony. Může to být např. zájem ze strany školního poradce. Také jsem to této kategorie zahrnula snahu pomoci, kdy se jim třeba někdo snaží domluvit terapeuta nebo vyřešit jejich problém. Do této kategorie jsem zařadila i ochotu obětí se léčit. Také tam patří různé terapeutické pomůcky, jako třeba zvířata, které spadají pod kategorii **Koníčky**, kam tedy patří kontakt se zvířaty, obojí jim má pomáhat s vyrovnáním se s jejich pocity, tím pádem i

možným předcházením sebevražděného chování a sebepoškození.

Kategorie **Sebeškození a okolnosti s tím spojené** zahrnuje to, co se týká metod-sebeškození. Tedy například zda se používá častěji metoda řezání pokožky, nebo její pálení. A také jak a zda jsou oběti sebeškození ochotny způsob měnit, jejich připravenost a zázemí, kde se sebeškození. Může jimi být také komorbidní porucha nebo závislostní chování. Totéž, avšak v souvislosti se sebevražděným chováním, zaznamenává kategorie **Sebevražda a okolnosti s ní spojené**. Kategorie **Nalhávání si, ospravedlnování** obsahuje zmínky o ospravedlnování sebevražděného chování a sebeškození oběti nebo lidmi z jejich okolí.

Kategorie **Názory okolí** zaznamenává názory na sebeškození a sebevražděné chování, jaké k tomu mají důvody apod. Ať už se jedná o pozitivní, či negativní názory. Kategorie obsahuje také případné vyjádření porozumění a odsuzování fenoménů. Také sem patří názory rodiny na to, jak fenomény ovlivní budoucnost jejich dětí, které se sebeškození nebo chtěly spáchat sebevraždu. Do kategorie **Dopady** jsem zahrnula vše, co se týká dopadů na okolí obětí, které trpí sebevražděným chováním nebo se sebeškození. A to jak na rodinu a přátele, tak i na školní pracovníky a zaměstnavatele, kteří jsou s oběti v kontaktu. Z toho důvodu jsou dopady jsou často spojené s kategorií **Rodinné zázemí**, která obsahuje to, co se týče rodiny, která se potýká sebeškozením a sebevražděným chováním. Zda je to úplná nebo neúplná rodina, chování rodičů, jejich historie a zkušenosti s těmito fenomény, a také finanční situace. Zahrnuje také vztah obětí ke svým rodičům a sourozencům. Kategorie **Vztahy a jejich navazování** zaznamenává zobrazení vztahů u obětí, které mají sebevražděné chování a sebeškození se. A to jak ve škole, zaměstnání, léčbě nebo doma, ale nejsou to vztahy s rodinnými příslušníky.

Pro porozumění charakteristickým rysům obětí jsem vše zaznamenávala do kategorie **Povaha, chování obětí a jeho změny**. Slouží pro seznámení se s povahou obětí a jejich chováním, protože je pro pochopení zobrazení sebevražděného chování a sebeškození důležité. Tato kategorie zahrnuje všechny reakce obětí, jejich povahu. Také případné změny v chování. Chování obětí má také co do činění s **Tendencí narušovat normy/pravidla**. Tyto tendence se týkají hlavně porušování pravidel léčebny anebo manželských (monogamních) norem, tedy případná nevěra. Obě kategorie mají také spojitost s kategorií **Prozření**, k němuž u obětí dochází. Tato kategorie zahrnuje všechna

vyjádření, která představují prozření obětí sebepoškozování a sebevražedného chování. Tím je např. sebevražda jiné osoby. Tedy to, co je k tomu prozření vedlo, a také možná úleva, že jejich plán nevyšel. S prozřením se často mění i jejich **Vizuální zjev**. V této kategorii jsou zahrnuty všechny kódy, které se týkají vzhledu obětí se sebevražedným chováním nebo trpící sebepoškozováním. Jejich atraktivita a také změny ve vzhledu obětí.

Poslední kategorií je **Nízký počet zobrazení**. Do této kategorie patří zobrazení v souvislosti se sebepoškozováním a sebevražedným chováním, které nebylo začleněno pod další kategorie. Takovým je např. patriotismus, homosexualita, panenství, těhotenství, finanční potíže, Wertherův efekt, zlehčování sebevražedného chování. Tyto jevy se sice neobjevují často, jsou však stejně důležité.

3.2 Typologie fenoménů, interpretace zjištění

Na základě výše uvedených kategorií jsem vytvořila typologii, která představuje reprezentaci sebevražd (sebevražedného chování) a sebepoškozování. Typologie je výsledkem kvalitativní analýzy této práce. Na základě zjištění, které typologie představuje, bude následovat interpretace těchto zjištění.

3.2.1 Sebevražedné chování

Nešťastná láska nebo život, výčitky, možné řešení problémů, z donucení, reakce

Ve sledovaných obsazích populární kultury je sebevražda reprezentována jako ceremoniál, vysvobození, protože oběti již nezvládají své výčitky svědomí, které mají kvůli činům spáchaným v minulosti, jak dávné, tak i nedávné. Nemohou s výčitkami dále žít, a proto spáchají sebevraždu nebo se o ni pokusí. Pokud mají výčitky dlouhodobě, snaží se s nimi vyrovnat, ale nedaří se jim to. Výčitky se také objevují v souvislosti se sebestigmatizací obětí, její stigmatizací a nepřijetím ze strany rodiny. Nejedná se pouze o výčitky svědomí, které vedou oběti k ukončení svých životů. Stává se tak i z důvodu nešťastného života obětí, které se trápí, ale nechtějí nebo nemohou podstoupit životní změnu, snazší je pro ně život ukončit. Nešťastné jsou i kvůli pracovním neúspěchům a neschopnosti dosáhnout svých životních cílů. Už přestaly mít naději na vylepšení své životní situace nebo jsou líné, aby takovou životní změnu podstoupily a zachránily si tím život. Šťěstí jim už nepřináší ani jejich spokojené manželství, rodina a přátelé. Pokud jsou

nezadaní, tak se jim jako příčina pro sebevražedné chování zdá být nešťastná láska, která byla buď neopětovaná tím druhým, nebo byla díky lásce oběti emočně zneužita, aniž by o tom oběť zpočátku věděla, ku prospěchu toho druhého.

Podle povahy obětí se sebevražedné chování vyskytuje i po konfrontaci nebo agresivní hádce s někým z okolí, která jako reakci vyvolá spáchání sebevraždy. Mezi takové konfrontace patří i šikana. V případě kyberšikany se nejedná o přímou konfrontaci, jelikož není tvář v tvář, nicméně se jedná o virtuální napadení šikanované osoby v online prostředí, kde je její jméno poškozeno. Problémy, které se snaží oběti vyřešit sebevraždou, jsou např. bezvýhodné situace, kdy vědí, že by zemřely rukou někoho jiného nebo by byly zajaty. Tomu raději předejdou sebevraždou. Také se zobrazuje snaha tímto vyřešit problém s násilným chováním v rodině a neochotou ho snášet. Ve snímcích se sebevraždy z donucení zobrazují jako takové, kdy ji musejí provést buď kvůli rozkazu svého velitele a patriotismu, nebo aby zachránily život někoho jiného. V druhém případě se svojí sebevraždou obětují, aby zachránily život milované osobě. Neméně důležitou příčinou je napodobování uskutečněné sebevraždy nebo jejího pokusu. Jedná se o inspirování se sebevražedným chováním jinou obětí. Přijetí myšlenky jiného, že ukončením života také ukončí nespokojenost se svou životní situací. Zobrazuje se také Wertherův efekt, dokonce také v souvislosti s knižním dílem.

Ačkoliv se nedá přesně spojit příčina sebevražd a jejich pokusů u adolescentů, je zřejmé, že šikana má významný vliv. A to jak šikana přímá, nebo virtuální, tedy kyberšikana. Výsledky výzkumu Hinduja & Patchina (2018) ukazují, že mezi kyberšikanou, uvažováním o sebevraždě a pokusy o sebevraždu je významné spojení. Dokonce větší než s přímou šikanou. U obětí je zřejmé, že jsou rozhodnuté ukončit svůj život, ale stává se, že se jim to nepodaří a nevydařený pokus se ve snímcích napravují dalším pokusem o sebevraždu nebo již pokus neopakují. Jak uvádějí Chesley & Loring-McNulty (2003), 10 z 50 účastníků jejich studie uvedlo, že po přežití pokusu o sebevraždu pocítovali úlevu a štěstí. Ve snímcích jsou některé zmařené pokusy nakonec zobrazené jako šťastné, protože se jedincům ulevilo, že k sebevraždě nedošlo, ať už k tomu měly jakýkoliv důvod. Ve snímcích se pokusy zobrazují tak, že jsou většinou něčím nebo někým překaženy ještě předtím, než dojde ke střelbě, spolykání prášku apod.

Sebevražedné chování ve spojení se závislostním chováním a komorbidní duševní poruchou

Alkohol hraje u sebevražedného chování posilující roli. Díky němu mají oběti tendenci

ke zkratkovitému uvažování a slouží jim jako prostředek, s jehož pomocí se snaží potlačit své pocity, nicméně to má opačný účinek. Zpravidla vlivem alkoholu nacházejí odhodlání a pokusí se o sebevraždu. V souvislosti se závislostním chováním je také zobrazena závislost na léčivých přípravcích, například valium. Také se zobrazuje závislostní chování u někoho z rodiny obětí.

Sebevražedné chování je zobrazeno ve filmech v kombinaci s nadměrným požíváním alkoholu a braním drog. Podle Lasoty et al. (2019) je alkoholismus častou příčinou spáchaných sebevražd. Ačkoliv sebevraždě předchází více příčin, alkohol může posloužit jako spouštěč, protože pod jeho vlivem je člověk zranitelnější a povolnější. Závislostní chování, ať už v podobě alkoholismu nebo narkomanie, je zobrazeno i u rodinných příslušníků obětí, kteří se tímto chováním mohly inspirovat. To potvrzuje tvrzení Dunlapa et al. (2004), že v případě vystavování se takovému chování má jedinec tendenci inklinovat k opakování takového chování, tedy alkoholismu a narkomanii. Kokkevi et al. (2012) tvrdí, že kvůli většímu množství závislostí se frekvence pokusů o sebevraždu s každou další závislostí zvyšuje. Například pokud je oběť alkoholik a k tomu ještě bere drogy, zvyšuje to její šanci spáchat sebevraždu.

Oběti, které se ve snímcích pokoušejí o ukončení svého života, mívají také komorbidní, tedy další duševní poruchy. U takových obětí je sebevražedné chování zobrazené v kombinaci s poruchou příjmu potravy, poruchou osobnosti či panickou poruchou, také se kombinuje se schizoidní, hraniční a depresivní poruchou. Poruchy mají také za následek např. občasné výbušné jednání, které vypovídá o emočně nestabilní poruše. Mezi další patří tendence se předvádět před ostatními.

Podobné jako u závislostního chování je to i v případě, že pacient již trpí jednou poruchou. Každá další znamená větší inklinaci k pokusu o sebevraždu. Podle Mainerové et al. (2013) je přibližně 30-60 % osob, které jsou závislé a mají zároveň duševní poruchu. Závislost se podle nich nejčastěji objevuje mimo jiné u poruch příjmu potravy a depresivních poruch. Tato tvrzení jsou ve snímcích zobrazená v kombinaci poruchy příjmu potravy se závislostí na valiu, sebepoškozováním, a nakonec spácháním sebevraždy. K duševním poruchám dále uvádí Praško (2015), že zejména při poruše osobnosti, mají oběti tendenci k závislostnímu chování, mají potíže v interpersonálních vztazích a jsou emočně zranitelnější. Jeho tvrzení je ve vybraném vzorku zobrazené, souhlasí s reprezentací americké produkce.

Sebevražedné chování jako sociálně deviantní chování, které je léčitelné, a jeho prevence

Ve snímcích je sebevražedné chování zobrazované jako něco, co není ve společnosti přijatelné a co by se mělo léčit. Oběti docházejí k terapeutovi nebo pobývají v léčebně. Zobrazuje se to pomocí viditelných změn v chování obětí a jejich vzhledu před léčbou a po jejím podstoupení. Např. změna oblečení u žen, které bylo před pobytem v léčebně spíše mužské a nedbalé, po propuštění z léčebny je zobrazena v ženských šatech a s make-upem. Po propuštění již oběť nepoužívá sprostá slova, její chování je klidné, vstřícné.

Zobrazuje se také snaha lidí z okolí o pochopení a promyšlení možných kroků, které mohli provést, aby k sebevraždě nedošlo. Slouží k tomu např. zjištění, že sebevraždu spáchal někdo z okolí. Tedy buďto ze školy, blízkých přátel nebo rodiny. Jako prevence posloužila buď trvale nebo na delší dobu. To je někdy donutí si svůj pokus rozmyslet, nebo jim ho překazí pouze na určitou dobu. Avšak vystavení se sebevražednému chování u někoho jiného slouží jako prevence. Vyskytla se potřeba zjistit, proč samy k sebevraždě inklinují.

Jako prevence sebevražedného chování se zobrazuje setkání se s jinou osobou. Ačkoliv je reprezentované tak, že si většinou následně řekne oběť sebevražedného chování o pomoc nebo chce zjistit, proč k takovému chování inklinuje, Maple et al. (2019) uvádějí, že ve skutečnosti velká většina sama od sebe pomoc nevyhledává.

Forma léčení je založena na komunikaci, která je ve snímcích zobrazena také jako klíčová. Ať už se to týká komunikace s rodinnými příslušníky, školními poradci nebo terapeuty. Podle výzkumu Andrade et al. (2019), který se zaměřuje na diskurz rodiny a přátel, se u obětí pokusů o sebevraždu zvýšila důvěra k jejich blízkým. Došlo k tomu poté, co se jim svěřili se svými pocity atd. Samozřejmě byla zapotřebí snaha o porozumění ze strany rodiny a přátel.

Cerel et al. (2008) se zabývají dopadem na rodinu. Ten bývá takový, že rodinní příslušníci mají tendenci se emočně izolovat. Tím mohou trpět ostatní členové rodiny, jako např. další děti, sourozenci. Tento jev není v souvislosti se sebevraždou ve snímcích reprezentován, ačkoliv je důležitý pro proces následné prevence, aby se sebevražedné chování neobjevilo i u ostatních rodinných příslušníků. Léčba probíhá formou návštěv terapeuta nebo pobytem v léčebně. Školní poradci jsou trénovaní profesionálové. V případě, že se na ně student obrátí, je zjevné, že se necítí dobře, a školní poradce by měl

zakročit. Tak to částečně zobrazuje i americká produkce, nicméně se stane, že i školní poradce svoji úlohu nedokáže splnit. Jak uvádějí Christianson a Everall (2008) někdy se jim nepodaří studentovi pomoci, a i zkušení školní poradci se ve své praxi setkají se sebevraždou svých studentů. Během terapie je zobrazen kontakt obětí se zvířaty, která jim mají sloužit jako terapeutické pomůcky. Hoy-Gerlach et al. (2019) potvrzují, že ve Spojených státech jsou zvířata ve skutečnosti používána jako asistovaná emocionální podpora (ESAs) pro posílení duševního zdraví.

Sebevraždy jako takové jsou i ve skutečnosti považovány za závažný společenský jev a snaha o jejich prevenci narůstá. Prevenci se věnují organizace podle oblastí, např. ve Spojených státech jimi jsou National Suicide Prevention Lifeline (2020) nebo SAVE (2020). V České republice to je zejména Linka bezpečí (2020), které se zaměřuje na děti, mladistvé a studenty, nebo Pražská linka důvěry (2020).

3.2.2 Sebepoškozování

Sebepoškozování v kombinaci se závislostním chováním a komorbidní duševní poruchou

Závislostní chování se zobrazuje ve formě alkoholismu a narkomanie. Pro oběti fungují jako doplněk k jejich sebepoškozování. Zobrazuje se, že po požití alkoholu nebo drog mají ze sebepoškozování lepší pocit, více si ho užívají. Alkohol a drogy pro oběti sebepoškozování tedy znamená stejně jako pro sebevražedné chování způsob posílení jejich tendence se sebepoškozovat. Závislostní chování je také přivádí do nepříjemných situací, jako konfrontace s dealerem kvůli získání drogy, která poté ale posílí dobrý pocit, konfrontace a celkově kontakt s dealerem je tedy v tomto případě zapotřebí. Sebepoškozování v kombinaci s komorbidní, tedy další duševní poruchou nebo sociálně deviantním chováním, které se zobrazuje i jako sociálně patologické. Takový typ chování přivádí oběť do sebedestruktivního stavu, což je u sebepoškozování zjevné, jelikož oběť poškozuje svoji pokožku, kosti a jiné části jejího těla. Také se jedná o kombinaci sebepoškozování se schizoidní, depresivní poruchou.

Komorbidní poruchy se zobrazují i v souvislosti se sebepoškozováním. Zobrazení oběti, která trpí např. poruchou příjmu potravy a zároveň se sebepoškozuje, souhlasí s tvrzením Hudsona et al. (2007), že ti, kteří již trpí jednou duševní poruchou mají větší sklon ke komorbidním poruchám, v tomto případě se za takové dá považovat právě sebepoškozování.

Sebepoškozování jako forma úlevy a vyrovnání, trestu a protestu

Sebepoškozování je zobrazené jako způsob jak si přivodit pocit úlevy a pomoci s vyrovnáním se s nepříjemnou situací. Také pro potlačení vzpomínek a zážitků z minulosti.–Takovými zážitky je např. sexuální zneužívání někoho z rodiny, které trvalo dlouhodobě. Dále znásilnění vrstevníky nebo z okruhu svých známostí. Také se jedná o vyrovnání se s emočně vysilujícím chováním někoho z rodiny, které je těžko snesitelné, ale nevyhnutelné. Tato forma úlevy se zobrazuje jako snadno dostupná, jelikož má téměř kdokoliv něco ostrého neustále u sebe. Pro někoho to může být jehla na šití, klíče nebo i vlastní nehty. Také se zobrazuje jako nahraditelné jinou metodou, třeba pálením pokožky nebo deviantní činností jako BDSM. Sebepoškozování je zobrazené jako forma úlevy a protestu, ale také jako způsob potrestání sebe sama. Ať už se jedná o dlouhodobé, nebo okamžité důvody, jedná se pocit a vnímání obětí, že je vinna a za své chování nebo činy se musí sama potrestat. Zobrazuje se to i jako trestání sebe za stigmatizaci ze strany rodiny nebo za to, že je rodina stigmatizaci vinou oběti vystavena a musí se s ní vyrovnávat každodenně. Protest obětí se zobrazuje jako sebepoškozování u pubertálního jedince, který chce demonstrovat svůj nesouhlas s rozhodnutími a změnami ve svém okolí, avšak z nějakého důvodu nemůže své znepokojení demonstrovat jinou cestou.

Jedním z důvodů, které nespádají pod komorbidní poruchy, závislosti apod., je citové nebo sexuální zneužívání obětí v dětství. To se zobrazuje zejména u obětí sebepoškozování, které jim zůstalo i v dospělosti. Jak uvádějí Evren et al. (2008), potřeba sebepoškozování se objevuje u těch, kteří jsou mladého věku, byli fyzicky zneužívání v dětství, již se v minulosti pokusili spáchat sebevraždu a mají poruchu osobnosti. Luster a Small (1997) stejně jako Plháková (2006) dále potvrzují, že má sexuální zneužívání v dětství má na dospělého stále vliv. Může způsobit, že jeho chování bude sociálně patologické a sociálně deviantní, což může znamenat i sebepoškozování se.

Jako formu sociálně patologického chování lze vnímat i psychické sebetržnění, Koutek a Kocourková (2007) tvrdí, že právě to má spojitost s fyzickou formou trýznění, tedy sebepoškozováním. Americká produkce jako důvody a příčiny sebepoškozování zřetelně uvádí takové, které souhlasí s reálnými faktory.

Sebepoškozování jako něco, co je možné a potřebné léčit

Stejně jako u sebevražedného chování je sebepoškozování zobrazeno jako něco, co je vnímáno jako deviace, je potřeba ho léčit a je vyléčitelné. Léčba probíhá formou pobytu v léčebně a také návštěvami terapeuta. Jako forma léčby sebepoškozování je zobrazena i umělecká tvorba, jež umožňuje vyjadřovat pocity a myšlenky i neverbální komunikací, která se zdá být mnohdy snazší pro oběti sebepoškozování. Tendenci léčit oběť sebepoškozování mají zejména rodiče, přátelé a školní poradci.

Sebepoškozování již bylo WHO (2015) zahrnuté do databáze poruch chování a populární kultura v roce 2000 aktivně zobrazovala sebepoškozování jako něco, co by mělo být léčeno. Film *To Write Love on Her Arms* byl dokonce natočen podle skutečné události, nezisková organizace nesoucí stejný název jako film, se skutečně snaží pomáhat obětem sebepoškozování. Dalším z důležitých preventivních opatření je komunikace. Cerutti et al. (2018) uvádějí, že pokud mají adolescenti nedostatek komunikace a citového spojení se svými rodiči, přáteli a také spolužáky, mají větší sklon k sociálně deviantnímu chování. Tím může být i sebepoškozování jako metoda pro uvolnění svých emocí. Koničky jsou u sebepoškozování zobrazené jako jedno z činností, které v určité chvíli poslouží jako pomoc obětem, tedy možná terapie. Jak uvádějí Oster a Crone (2004) koničky mohou sloužit pro vyjádření pocitů, které nemohou říct nahlas.

Sebepoškozování jako zničení reputace, budoucnosti, potřeba ho skrývat

Sebepoškozování je zobrazeno jako něco, co může poškodit reputaci celé rodiny. Zejména pokud se jedná o rodinu, která má vyšší společenské a po odhalení problémů by mohla být její pověst poškozena. Také jako okolnost, která ohrožuje budoucnost dané oběti. Jedná se např. o přihlášku na vysokou školu, přijetí do zaměstnání, nalezení partnera. Potřeba skrývat jizvy, které zůstaly po sebepoškozování, je zobrazené velmi výrazně. Jedná se o zakrývání jizev pečlivě vybraným oděvem, který bude mít adekvátní délku, v případě, že jsou jizvy umístěné na zápěstí či předloktí. S tím se zobrazuje stud, který se objevuje ve chvíli, kdy se o jizvách po sebepoškozování dozví někdo z rodiny, blízkého okolí a také ze školy. Zobrazení snahy o to, aby se o sebepoškozování nikdo nedozvěděl, spočívá v tom, že se oběti schovávají na méně frekventovaná místa, nebo si vybírají noční dobu, kdy by je neměl nikdo nachytat.

Jak uvádí Cerel et al. (2008) ve spojení se sebepoškozováním nebo sebevražedným chováním je i dopad na rodiny obětí. Společnost totiž stigmatizuje i rodiny, které kvůli

tomu trpí a je s nimi zacházeno nespravedlivě, vznikají jim nevýhody. Ve snímcích jsou zobrazeny obavy rodiny o jejich společenské postavení, až se někdo z jejich okolí dozví o sebepoškození jejich dítěte. Také se jedná o obavy kvůli budoucnosti oběti, která má sebevražedné chování nebo trpí sebepoškozením.

3.3 Stigmatizace, stereotypizace obou fenoménů filmovou produkcí

Oběti sebevražedného chování mají ve snímcích tendenci k sebestigmatizaci. To se projevuje například u komentářů k jizvám, o kterých tvrdí, že jsou „z jiného života“ (Forster, 2005). Nebo zakrývají svůj pokus o sebevraždu sarkastickými poznámkami, protože je pro něho těžké přiznat, že si pokoušela vzít život. Frey et al. (2016) uvádějí, že v případě pokusů o sebevraždu, které nebyly úspěšné, se oběti následně potýkají se stigmatem, které ve společnosti existuje. To může oběti vést k tomu, aby o svých potížích nemluvily, avšak potom jsou náchylnější k tomu pokus opakovat. Ve snímcích se však reprezentuje přiznání a mluvení o sebevražedném chování i přes počáteční pocit studu a sebestigmatizaci. To podporuje nutnost sebevražednému chování předcházet. To je možné zejména tím, že se budou oběti cítit bezpečně, když budou mluvit o svých záměrech, aniž by je někdo odsuzoval. Cooley (2015) překrucuje normativní vnímání života a smrti. Tvrdí totiž, že člověk má dokonce vůči sobě povinnost vzít si život ve chvíli, kdy to uzná za vhodné. Podle něj může být tento čin ospravedlněn v případě, kdy je oběť v bezvýchodné situaci (těžká nemoc) a nikomu tím neublíží. Jedna z obětí, kterou ve svém článku zmiňuje, dokonce popisuje, jaké by byly finanční náklady, pokud by se rozhodla žít a být hospitalizovaná v oddělení pro duševní poruchy. Takové peníze do sebe nechce investovat.

Sebepoškození je stigmatizované samotnými oběťmi, protože přijímají stigmatizaci sebepoškození svým okolím. Přijímají tedy takový názor za svůj a tím ho podporují i ve společnosti. Zobrazuje se však sebe-destigmatizace, která je prezentována odkrýváním jizev a také veřejným sebeprezentováním jako osoby, která se sebepoškozuje, protože jí to pomáhá. Hasking et al. (2015) uvádějí, že takové chování může vést k antistigmatizaci ve společnosti vůči osobám, které se sebepoškozují. Avšak existuje také možnost, že odkrýváním jizev může vést k motivaci převzetí sebepoškození jinými osobami. Následkem by tedy mohl být vyšší počet sebepoškozujících, a tím možné zintenzivnění stigmatizace.

Je zřetelná kulturní stereotypizace u sebepoškození ve snímcích. Ta je ve společnosti často spojována se subkulturou emo, která byla znatelně rozšířená u adolescentů v minulém desetiletí. Ačkoliv přetrvává dodnes, není už tolik populární. Jedinci spadající do této subkultury se dnes nemusejí ani sebepoškozovat nebo vykazovat deviantní chování, ale pro veřejnost už budou spojení s těmito fenomény, protože je emo subkultura s nimi spojovaná dlouhodobě. Trnka et al. (2018) uvádějí, že pro tuto subkulturu je typické, že k ní patří mladí lidé a jejími hlavními charakteristikami je smrt, sebevražda a sebepoškození. Tím se vytváří předpoklad, že členové emo se sebepoškozují. Avšak ne ve všech případech existuje spojitost mezi příslušníky emo subkultury a sebepoškozením, protože ne všichni sebepoškozující musejí být koherentní s vizuálním projevem emo participace. Podle Baileyho (2005) mezi vizuální charakteristiky patří mj. piercing na viditelných místech, dále obarvené vlasy, a to na zcela černou, nebo naopak téměř bílou. Oblečení je tmavších barev, spíše ležérní. Dále poslouchají hudbu, která se označuje jako emotivní.

Ableismus se definuje jako předsudek, diskriminace a sociální útlak vůči lidem s postižením, u kterých se očekává, že budou své poruchy využívat ke svému prospěchu. (Young et al., 2019) Ve snímku *Narušení* je ableismus zjevný ve vztahu k pacientce v léčebně. Personál se vůči ní chová s přesvědčením, že pacientka jen využívá svého deviantního chování k tomu, aby získala to, co chce. Od jedné ze zdravotních sester zazní vyjádření o této pacientce, že je „*lazy, self-indulgent, little girl, who is driving herself crazy,*“ (Mangold, 1999) což se dá do češtiny přeložit jako líná malá holka, která si dovoluje všechno, co chce, a která sama sebe přivádí k šílenství.

3.4 Shrnutí zjištění kvalitativní analýzy

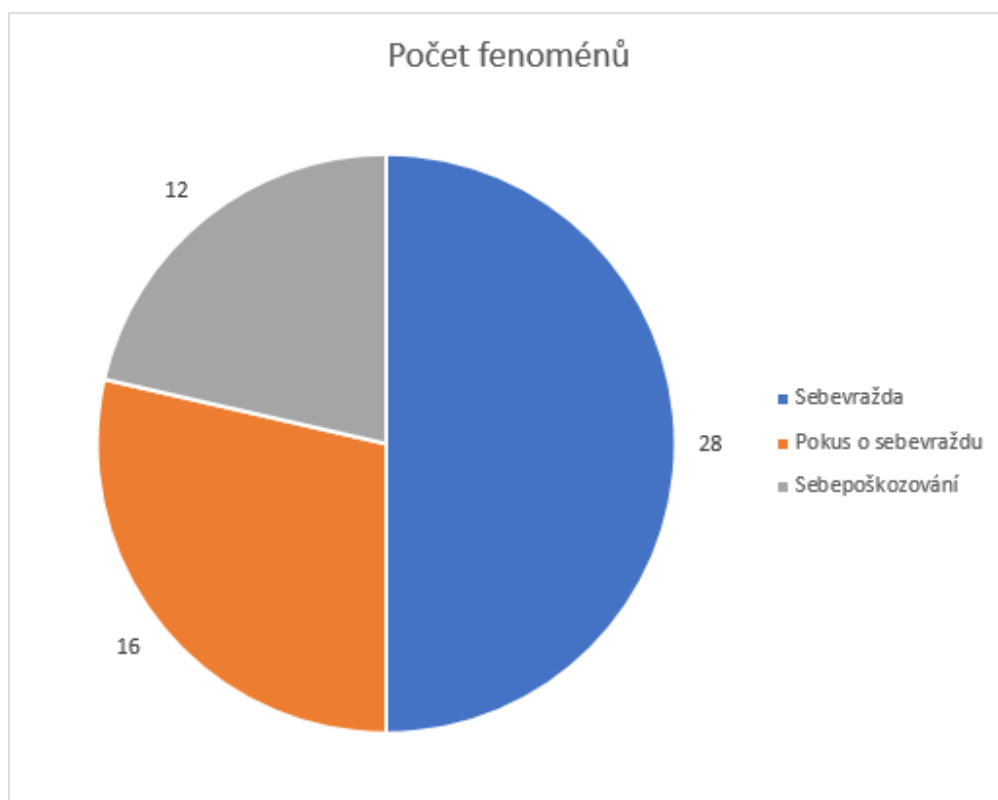
Sebevražedné chování je populární kulturou zobrazené jako možnost, jak vyřešit své problémy. K tomu ale pomůže nadměrné použití alkoholu nebo drogová závislost. Reprezentace obětí, u kterých se vyskytuje sebevražedné chování a sebepoškození v kombinaci s komorbidní poruchou a závislostním chováním, slouží jako hotový balíček pro podporu stigmatizace a stereotypizace veřejností. Kvalitativní analýza představuje reprezentaci, která nepodporuje destigmatizaci a zeslabení stereotypního chování vůči takovým jedincům. Naopak je ukazuje jako jedince, kteří nejsou schopní nebo ochotní vyřešit své potíže a pocity a raději si vezmou život nebo se sebepoškozují.

4 Kvantitativní analýza sociodemografických údajů

Všechny sociodemografické údaje a počty zobrazení metod jsem zapsala do tabulky, která mi posloužila pro přehledné porovnávání. Funkce Excelu také posloužily pro vytvoření grafů, které poskytují stejně přehledná data.

4.1 Zobrazení sebevražd a sebepoškození, metody, léčení

Ve vzorku jsem kvantitativně nejprve zkoumala počet zobrazení sebevražd, pokusů o sebevraždu a sebepoškození. Sebevraždy jsou dokončené pokusy, na jejichž základě oběti přišly o život. Ve snímcích se zobrazuje 28 obětí sebevraždy, 16 obětí, které se o sebevraždu pokusily, a 12 případů, kdy se oběti sebepoškozují.

Graf č. 1 Počet zobrazení fenoménů

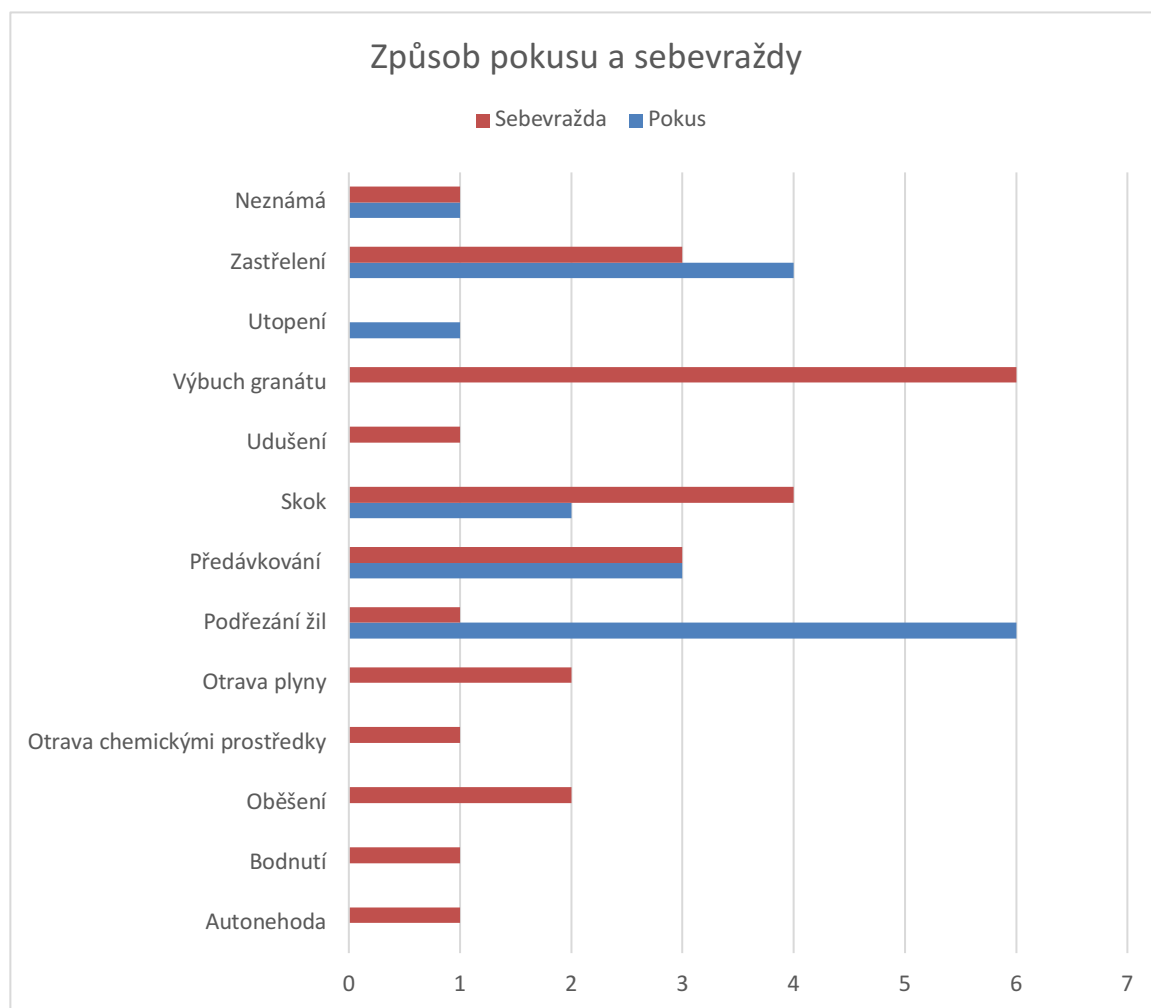
Zdroj: vlastní

4.2 Způsoby spáchání sebevražd, pokusů a sebepoškození

Způsoby spáchání sebevražd nebo pokusů o ně jsou podle očekávání zobrazovány nejčastěji. Způsoby, které si oběti vybíraly, jsou zobrazeny v grafu č. 2. Způsoby vcelku

různé, v jednom snímku se dokonce zobrazuje 6 způsobů sebevraždy. V grafu je také viditelné, že způsob podřezáním žil se v pokusu o sebevraždu používá nejčastěji, zatímco výbuchem granátu se zobrazuje nejčastěji v případech vykonaných sebevražd.

Reprezentace odpovídá tvrzením Kapura a Gaska (2009), že si ženy vybírají spíše metody, jako je předávkování, a muži zejména zastřelení a oběšení. Ve zkoumaném vzorku však k oběšení došlo u obětí obou pohlaví. Nicméně zastřelení se nebo použití tohoto způsobu při pokusu o sebevraždu se ve snímcích objevuje pouze u mužů.

Graf č. 2 Zobrazení způsobů pokusů o sebevraždu

Zdroj: vlastní

Řezání se do pokožky těla se používá jako nejčastější způsob sebepoškozování. Tato metoda je zobrazena v jedenácti snímcích. Dawn (*Bolestivé tajemství*) se jako jediná sebepoškozuje dvěma způsoby. Když si nemůže pokožku pořezat, popálí si ji, a to zapalovačem v autě. Jayden (*Dočasný domov*) si jako způsob sebepoškozování vybrala silné škrábání pokožky. U ostatních se jedná o řezání pokožky v oblastech zápěstí, předloktí, stehů a kotníků.

Ve snímcích se často zobrazuje, že někdo z okolí se dozví o sebepoškozování daného jedince. Poté to dál řeší s ním nebo jeho rodiči. Bývá to učitel, partner (*Bolestivé tajemství*), šéf (*Sekretářka*), matka (*Ostré předměty*). Ve snímcích se objevují pouze tyto tři způsoby sebepoškozování viz graf č. 3. Ačkoliv se ve skutečnosti používá spoustu jiných způsobů, kterými jsou, jak uvádí Duffy (2009) poškozování již vytvořených ran, lámání kostí, bití sebe sama, trhání vlasů.

Ačkoliv je sebepoškozování již zahrnuté mezi duševní poruchy WHO (2015), nebylo tomu tak vždy, protože chyběla přesná definice, a to z důvodu nedostatku dat pro její určení. (Duffy, 2009) Přesto populární kultura už v roce 2000 aktivně zobrazovala sebepoškozování jako něco, co by mělo být léčeno. Buďto formou návštěv terapeuta, nebo v pozdějších snímcích i pobytem v léčebně. Reprezentují tedy sebepoškozování jako fenomén, kterým by se odborníci měli zabývat a měl by být léčen.

Graf č. 3 Zobrazení způsobů sebepoškozování

Zdroj: vlastní

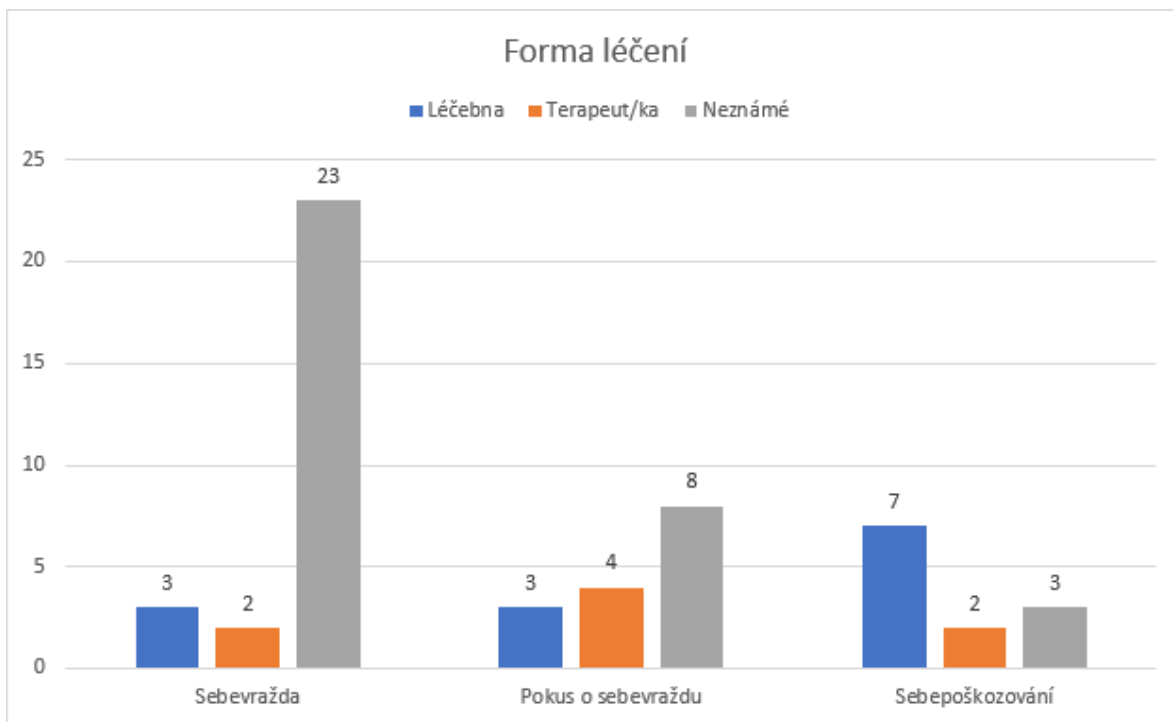
4.3 Forma léčení

Léčení obecně je ve většině snímků přítomné, ať už v průběhu děje, který v léčebně probíhá, nebo formou návštěv terapeutů, kteří jsou obětem k dispozici a poskytují odborné rady jim a jejich rodičům. Pro přehled uvádím zobrazení formy léčby obětí pokusů o

sebevraždu, spáchané sebevraždy v léčebně nebo trpící sebepoškozováním viz graf č. 8. V sedmi snímcích se jedná o zobrazení léčebny, kdy se pacienti teprve dostávají do léčebny, jsou fyzicky v léčebně nebo z ní byli nedávno propuštěni. V případě *Sekretářky* a filmu *Ostré předměty* se pacientky Lee a Camille dostávají z léčebny na začátku filmů. U tří snímků se děj odehrává již v léčebně. Všichni tři jsou na konci filmu propuštěni a zobrazováni jako vyléčení. Pět případů neobsahuje pobyt v léčebně, oběti jsou pacienti terapeutů.

U pěti případů je explicitně zřejmé, že oběti jsou umělecky zaměřené. Ve čtyřech z těchto případů (*Bolestivé tajemství*, *To Write Love on Her Arms*, *Hranice života*, *Dočasný domov*) se jedná o kreslení a malování. Všechny oběti až na Henryho z *Hranice života* trpí sebepoškozováním. U pátého případu ve filmu *My Suicide* má Archie jiný koníček, tím je natáčení na kameru. Archie je non-stop kameramanem, pro kterého je snazší vidět okolí skrze čočku kamery. Ve dvou případech pomáhají obětem pokusů o sebevraždu zvířata. Jednou z obětí je Marcus (*Dočasný domov*), jenž si vytvořil vztah k akvarijní rybičce, kterou má ve svém pokoji. Druhým případem je Hannah (*Girl on the Edge*), jež našla útěchu ve zvířeti, v koni, který žije ve výběhu v areálu léčebny. Funguje pro ni jako terapeutická pomůcka.

Mezi umělci je sebepoškozování také formou interpretace svého umění. (Sigman, 2003) Zvířata mají ve skutečnosti terapeutické účinky, podle výzkumu Trujilla et al. (2019), se díky zvířatům zvýšil počet návštěv terapie a také je s jejich pomocí léčba úspěšnější.

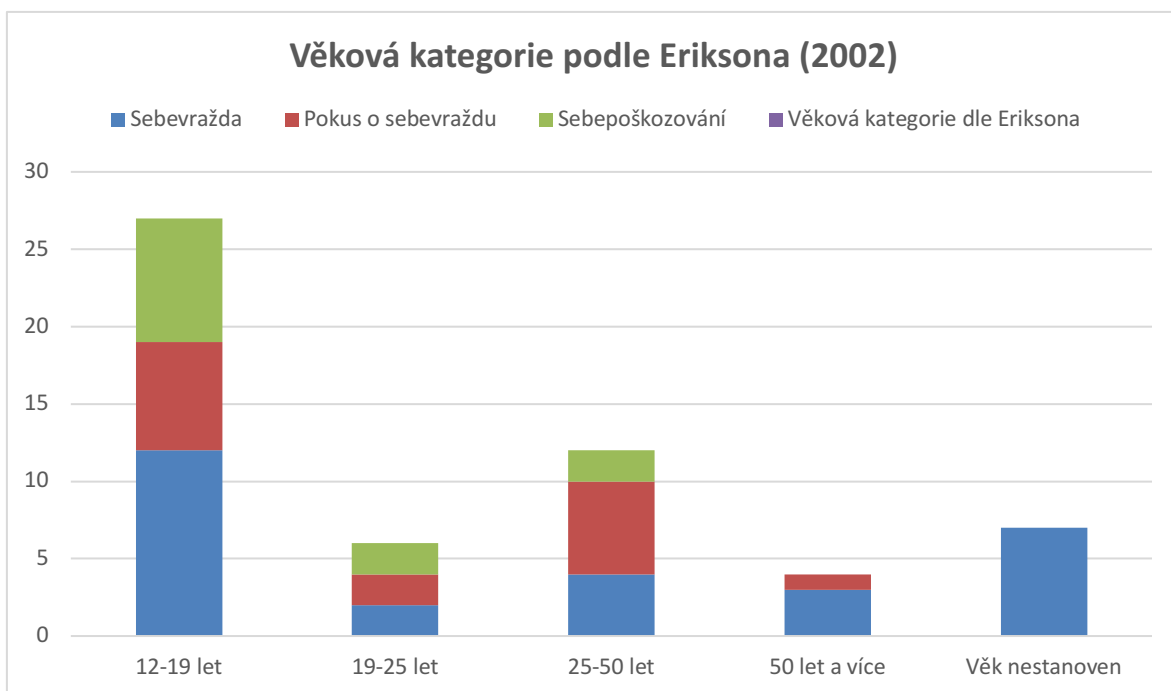

Graf č. 4 Zobrazení forem léčení

Zdroj: vlastní

4.4 Věk

Pro zařazení do věkové kategorie jsem použila metodu Erika Eriksona (2002). Avšak pokud nebylo z kontextu příběhu nebo explicitně řečeno, kolik je obětí let, věk jsem označila jako nestanovený. Protože se ve snímcích nezobrazují oběti mladší 13 let, věkové kategorie nižšího věku jsem do analýzy nezahrnovala. Z hlediska zkoumaného věku je zřetelné, že se reprezentace ve zkoumaném vzorku v souvislosti se sebepoškozováním a s věkem obětí shoduje s reálnými čísly. V 6 z 9 případů se jedná o sebepoškozování ve věku od 13 do 20 let. Pouhá 1/3 obětí sebepoškozování je ve snímcích starší, a to ve věku 23-35 let, jedná se pouze o ženy. Reprezentace věku obětí sebepoškozovaných tedy odpovídá tvrzení Smetsové a Claesové (2017), že mladší jedinci trpí sebepoškozováním častěji než dospělí. S tímto tvrzením ale nesouhlasí zjištění Vancayseele et al. (2016), podle něhož se sebepoškozování týká spíše obětí ve věku v průměru 35 let. Snímky nezobrazují osoby spojené se sebevražedným chováním nebo sebepoškozováním starší 55 let, ženy ve snímcích nejsou starší 45 let. Zobrazení starší generace ve snímcích není pokryté.

Graf č. 5 Zobrazení věkových kategorií

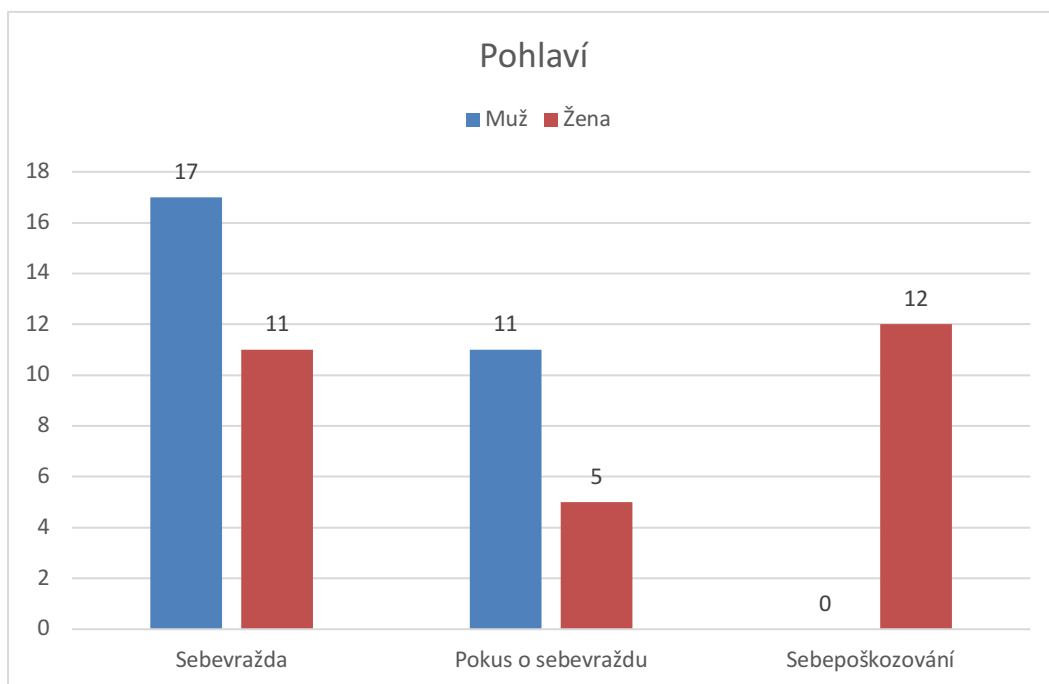
Zdroj: vlastní

4.5 Pohlaví

Výzkum Vancayseele et al. (2016) souhlasí s tím, že se sebepoškození týká spíše žen než mužů, kteří ve snímcích jako oběti sebepoškození nebyli vůbec zobrazeni, což skutečnosti neodpovídá. Ačkoliv se sebepoškozují méně často než ženy, přeci jen k jejich sebepoškození dochází. Ve vzorku je ale americká produkce v tomto světle nezobrazuje vůbec. Jelikož sebepoškození není vždy obětmi hlášeno, statistická čísla se nemusí se skutečnými čísly shodovat.

Ve vybraném vzorku jsou zobrazováni muži jako ti, kteří páchají sebevraždy, a ženy jako ty, které se sebepoškozují a páchají sebevraždy. Podle WHO (2016) muži sebevraždy páchají častěji.

Ačkoliv Vancayseele et al. (2016) tvrdí, že se sebepoškození týká spíše žen, podle Klonsky et al. (2014) statistiky sebepoškození ukazují, že počty obětí jsou mezi oběma pohlavími docela vyrovnané. Obě tvrzení však potvrzují, že reprezentace tedy neodpovídá skutečnosti. Ve vybraném vzorku nefigurují muži, kteří se sebepoškozují, pouze ženy. Reprezentace se rámcově jeví jako adekvátní v porovnání s reálnými daty, nicméně je zřetelné, že v případě sebevražd americká produkce inklinuje více k zobrazování mužů jako obětí sebevražd, zatímco je nezobrazuje jako oběti sebepoškození.

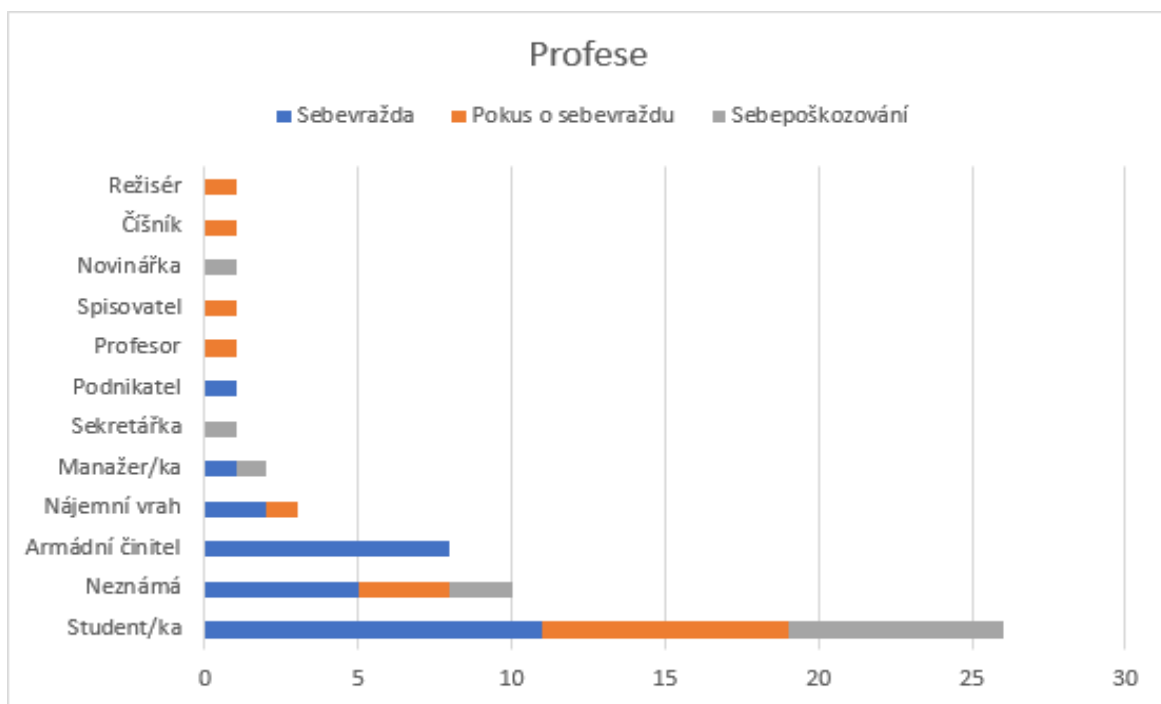
Graf č. 6 Zobrazení pohlaví

Zdroj: vlastní

4.6 Profese

Ve snímcích se zobrazují jako oběti sebevražd, pokusu o ni a sebeпоškozování nejčastěji studenti. Ve snímcích, kde jsou jako oběti sebevražd nebo jejího pokusu, zobrazení dospělí muži, se jedná o pracující muže, kromě Bobbyho (*Něco jako komedie*), který se nachází v léčebně. Muži mají odlišné postavení ve společnosti (číšník, voják, profesor, podnikatel, režisér, zločinec). Ženy jsou zobrazeny v administrativní činnosti na pozici manažerky nebo sekretářky (*Sekretářka*, *Dočasný domov*). Ve snímku *Ostré předměty* je sebeпоškozující se ženou novinářka. Dospělé ženy, které by měly zaměstnání, se ve snímcích jako oběti zobrazují pouze v těchto třech případech. Ostatní ženy jsou spíše dívky, které ještě studují.

Ve skutečnosti má největší vliv na sebevražedné chování nezaměstnanost, jak uvádí Klingelschmidt et al. (2018) Ve srovnání se skutečnými daty se profese u lidí se sebevražedným chováním liší podle oblasti. Windsor-Shellard (2017) uvádí, že např. ve Spojeném království mezi nejrizikovější patří farmáři, lékaři, dentisté, policisté a umělci.

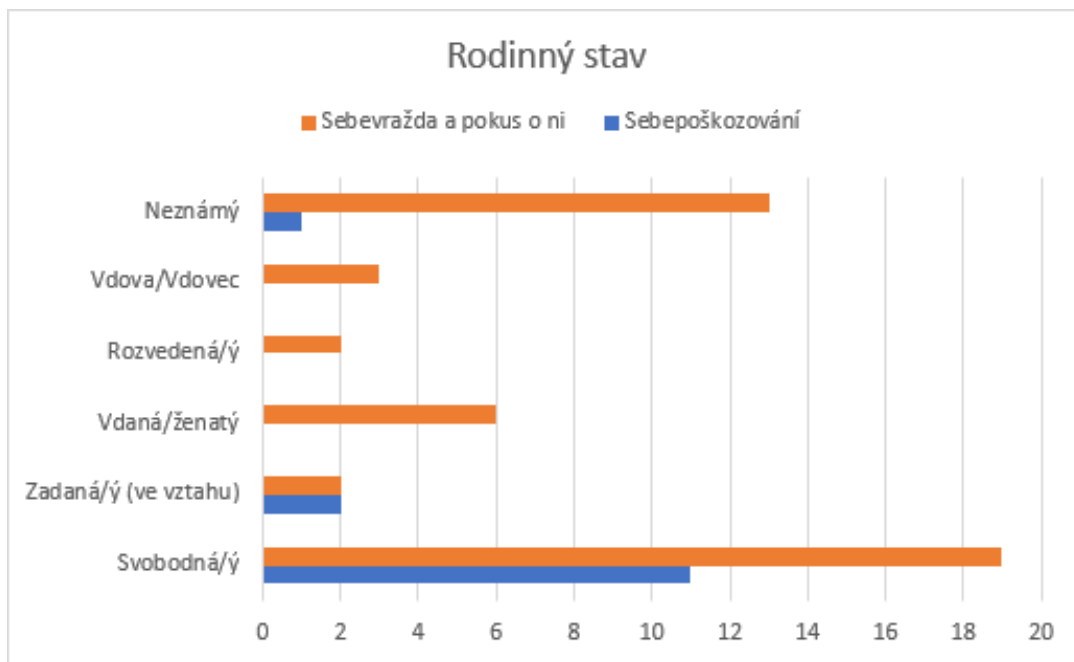
Graf č. 7 Zobrazení profese

Zdroj: vlastní

4.7 Rodinné zázemí a vztahy

Rodinné, partnerské a manželské vztahy jsou zobrazovány v každém snímku, a to ať už se jedná o manželský vztah, neopětovanou lásku, zhrzenou školní lásku, nevěru v manželství nebo navazování vztahu prostřednictvím online seznamky. Ve třech případech jsou matky obětí zobrazeny jako narkomanka, dealerka a alkoholička. Nejčastěji jsou zobrazené vztahy s rodiči a sourozenci, jelikož jsou jako oběti sebevražd i sebepoškozování zobrazovány nejvíce ve věkové kategorii 12-19 let. Pro přehled o rodinném stavu obětí v porovnání mezi oběťmi sebevražd a sebepoškozování slouží graf č. 7.

Kposowa et al. (2020) uvádějí, že skutečné statistiky ukazují inklinaci k sebevražednému chování u rozvedených a odloučených párů než u těch v manželském svazku, kteří spolu žijí a nejsou odloučeni.

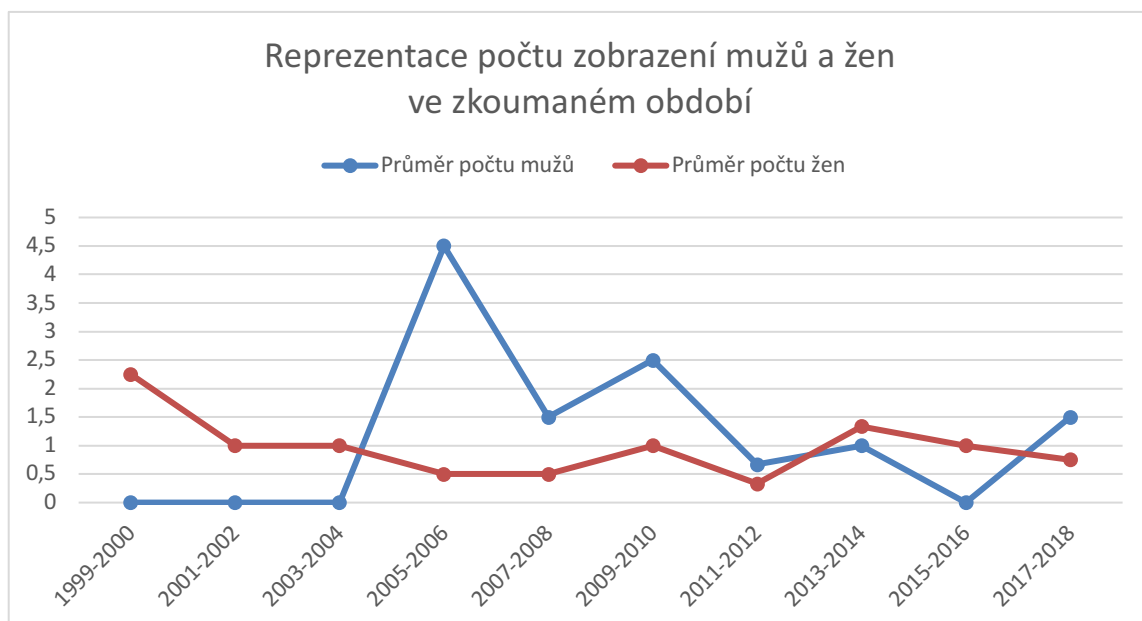

Graf č. 8 Zobrazení rodinného zázemí a vztahů

Zdroj: vlastní

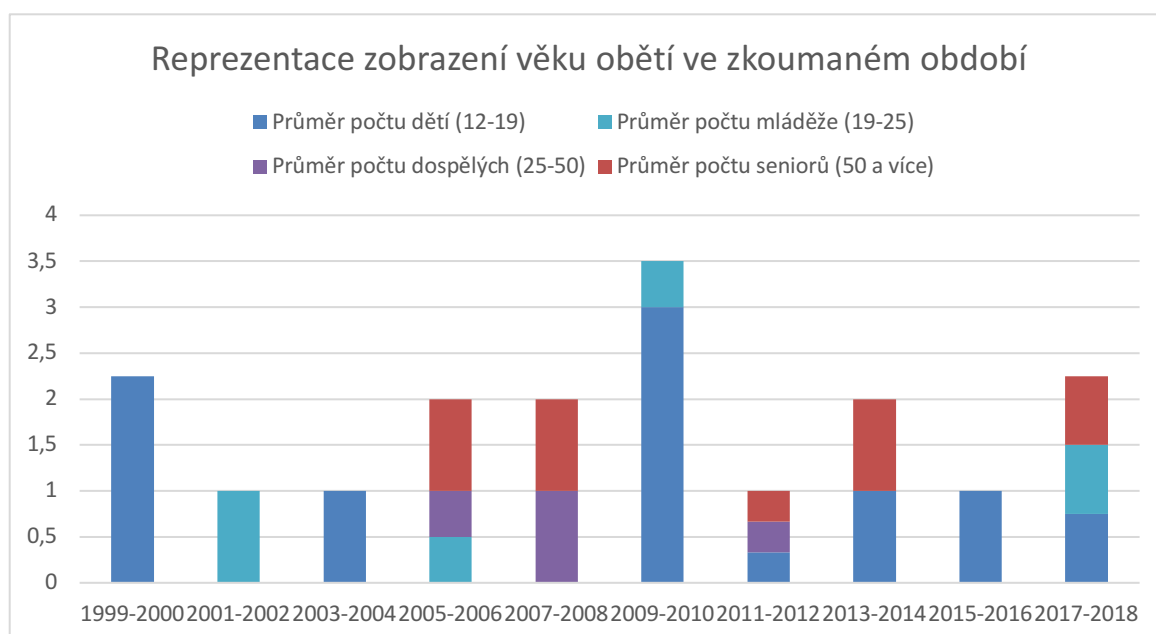
4.8 Vývoj reprezentace ve zkoumaném období 1999-2019

Snímky od roku 2005 ztelně vyrovnávají počet zobrazených obětí mužského pohlaví oproti snímkům z období 1999-2004. Pro přehled slouží graf č. 8. Nicméně je tomu tak pouze v případě sebevražd, což odpovídá tomu, že ve skutečnosti muži páchají sebevraždu častěji než ženy. (WHO, 2016) Dominantní věková kategorie obětí ve snímcích z období 1999-2004 je v průměru 12-19 let, viz graf č. 9. Ve všech zkoumaných snímcích je zajímavým zjištěním, že reprezentovaní muži jsou spíše staršího věku, nejčastěji 35–65 let, kdežto u žen je to naopak. Jejich věk je v rozmezí 15-25 let. Oběti ženského pohlaví ve věku nad 45 let nejsou ve snímcích zobrazeny. Co se zpravidla v průběhu let v reprezentaci nemění, je to, že se zobrazují zejména oběti ve věku 15-20 let.

Graf č. 9 Reprezentace počtu zobrazení mužů a žen ve zkoumaném období

Zdroj: vlastní

Graf č. 10 Reprezentace zobrazení věku obětí ve zkoumaném období *Zdroj: vlastní*

4.9 Shrnutí zjištění kvantitativní analýzy

Ve zkoumaném období, jsem se zaměřila na sociodemografické údaje a počet zobrazení jednotlivých fenoménů, způsobů a nejčastěji zobrazované formy léčení. Častěji se zobrazuje sebevražedné chování než sebepoškození.

Snažila jsem se porovnat počty zobrazení s počty statistik vycházejících ze

skutečnosti. Na základě výše uvedených zjištění je jasné, že v počtu zobrazeného věku vede kategorie 12-19 let, která se zobrazuje nejčastěji. Zkoumání počtu zobrazených obětí podle jejich pohlaví mi ukázalo, že u sebepoškození jsou zobrazené pouze ženy, zatímco u sebevražedného chování je počet mužů vyšší. Nejčastěji používanou metodou pro sebepoškození je řezání, zatímco u sebevražedného chování se používá zastřelení, podřezání žil, předávkování a výbuch granátu. Profesí obětí je nejčastěji student. To odpovídá vztahu s věkem, protože nejčastěji je zobrazena věková kategorie 12-19 let. Jako nejčastěji zobrazené oběti dominují svobodné, tedy nejsou ve vážném vztahu ani v manželském svazku.

Reprezentace sexuální orientace se sebevražedné chování zobrazuje pouze jednou u homosexuálního muže. Ve většině případů s jedná o heterosexuálně orientované oběti. Studie Haase a Lana (2015), kterou provedli v Dánsku ukázala, že u mužů žijících v registrovaném partnerství je osmkrát větší pravděpodobnost pokusu o sebevraždu než u heterosexuálního manželského páru. Dvakrát větší je v porovnání se svobodnými muži, kteří nebyli nikdy ženatí. Reprezentace sexuální orientace ve snímcích zjevně není inspirována skutečnými daty. Ačkoliv se jedná o americkou produkci, je možné zobrazovat fakta podle statistik i na základě studií na jiných kontinentech.

Závěr

Cílem této práce bylo zjistit, jak americká produkce reprezentuje fenomény sebevražd a sebepoškození v populární kultuře v posledních dvaceti letech. Také mě zajímalo, s jakými aktéry je populární kultura spojuje a zda se shodují s reálnými čísly a sociodemografickými údaji. Na základě vybraného vzorku, který posloužil pro práci s daty, se provedla analýza formou obsahové kvalitativní analýzy. Data se nakódovala postupem zakotvené teorie, jímž je otevřené a axiální kódování, které posloužilo k vytvoření kategoriálního systému a následné typologie. Ta vystihuje reprezentaci americké produkce a odpovídá nám na hlavní výzkumnou otázku. S kým jsou fenomény nejčastěji spojovány, nám ukázala kvantitativní analýza, která posloužila i pro porovnání sociodemografických údajů s reálnými daty. Kvantitativní analýza mi posloužila i pro porovnání metod a formy léčení sebevražedného chování a sebepoškození.

Kvantitativní analýzou jsem zkoumala shodu reprezentace sociodemografických údajů u obětí sebevražd a sebepoškození. Reprezentace fenoménů populární kulturou, se v některých faktorech shoduje. Rozhodně co se týče reprezentace podle sociodemografických údajů tomu tak je. U sebevražedného chování jsou zjištěni taková, že na základě porovnání s reálnými čísly jsou adekvátně reprezentováni muži v roli sebevraha. Nicméně co se týče reprezentace u sebepoškození, je zřejmé, že americká produkce zobrazuje pohlaví sebepoškozujících se obětí nevyrovnaně. Zobrazování sebevražedného chování ve srovnání s profesí obětí preferuje americká produkce zobrazení studentů jako sebevrahů, chybí nezaměstnaní a náročné profese z oblasti medicíny, práv apod. Odpovídajícím zobrazením je metoda sebevražd a pokusu o ně. Nejčastěji používanou metodou ve snímcích je podřezání žil nebo zastřelení se. Také se často objevovalo předávkování léky nebo skok z výšky. Ačkoliv jsem v teorii této diplomové práce zmiňovala metodu seppuku jako dost nepravděpodobnou, prvek z ní se však ve snímku zmiňoval, tím bylo bodnutí do břicha, ačkoliv bez rituálu, který seppuku sebevraha provádí. V celém vzorku se bodnutí objevilo pouze jednou.

Jako příčina sebevraždy nebo pokusu o ni byla zobrazována zejména spojitost s komorbidní duševní poruchou, závislostním chováním a předchozí zkušeností s násilným chováním nebo sexuálním zneužíváním. Sebepoškození je zobrazované zejména jako pomoc při emočních výkyvech, jako dočasné řešení problémů a pomoc při dlouhodobém trýznění.

Americká produkce nám jako nástroj pro konstrukci reality představuje oba fenomény tak, že vcelku podporuje dočasný pohled na ně, a to s obvyklou stereotypizací a stigmatizací.

Populární kultura by se pravděpodobně měla snažit zobrazovat oběti sebepoškozování, které by měly zájem o sebe-destigmatizování. Tím by byly otevřenější vůči jejich činnosti a pravděpodobně by to mohlo vést i konzumenty k tomu, aby nespojovali sebepoškozování s něčím, co je stereotypizování a odsouzení hodné. Naopak by v reprezentaci měla být častěji viditelná jiná metoda úlevy, kterou je např. umělecká tvorba nebo hlubší komunikace s blízkým osobami. Ačkoliv je zde riziko, že se bude chování na základě destigmatizované reprezentace v populární kultuře opakovat a ve společnosti napodobovat, destigmatizace obětí v populární kultuře může vést i k tomu, aby se na takové chování ve skutečnosti a přišlo včas.

Tato analýza může posloužit dalším výzkumníkům z oblasti medií a komunikace, sociologie, psychologie. Zejména by mohla posloužit filmovým a televizním produkcím, které utvářejí pomocí příběhů a zobrazení charakterů danou reprezentaci svým divákům, tedy konzumentům. Reprezentace těchto fenoménů by měla pomoci ke zlepšení situace v reálném světě, ačkoliv je to samozřejmě úloha velmi nesnadná. Jedná se o zásadní jevy, které se ve společnosti vyskytují, a jejich oblíbenost by se měla snižovat. Výzkumníkům, kteří se budou zabývat reprezentací podobných fenoménů populární kulturou, doporučuji pracovat především s kvalitně vybraným vzorkem, protože mně posloužil v plném rozsahu. Moje analýza jim může rozšířit poznatky v jejich vlastním výzkumu, nebo jim může posloužit jako základ, od kterého se mohou odrazit a zkoumat téma více do hloubky. Mohou se zaměřit na produkci jiné země, zkusit země a zkusit najít a porovnat možné rozdíly.

Summary

This work aimed to find out how American production represents the phenomena of suicide and self-harm in popular culture in the last twenty years. I was also interested in what actors popular culture connects them with and whether they coincide with real numbers and sociodemographic data. Based on the selected sample, which was used for working with data, the analysis was performed in the form of content qualitative analysis. The data were coded using the grounded theory process, which is open and axial coding, which served to create a categorical system and subsequent typology. It captures the representation of American production and answers the main research question. Quantitative analysis showed us who the phenomena are most often associated with, which also served to compare socio-demographic data with real data. Quantitative analysis also served me to compare methods and forms of treatment of suicidal behavior and self-harm.

By quantitative analysis, I examined the agreement of the representation of sociodemographic data in victims of suicide and self-harm. The representation of phenomena by popular culture agrees in some factors. This is certainly the case about representation according to socio-demographic data. In suicidal behavior, the findings are that, based on comparisons with real numbers, men are adequately represented as suicides. However, in terms of self-harm representation, it is clear that American production portrays the gender of self-harming victims in an unbalanced way. Compared to the profession of victims, American production depicts representation of students, does not represent the unemployed and demanding professions in the field of medicine, law, etc. portrays suicidal behavior. The most commonly used method in images is undercutting or shooting. There was also often an overdose of medication or a jump. Although in the theory of this diploma thesis I mentioned the method of seppuku as quite unlikely, an element of it was mentioned in the film, it was a stab in the abdomen, although without the ritual that seppuku suicide performs. The sting appeared only once in the whole sample. The cause of suicide or attempted suicide was mainly related to comorbid mental disorder, addictive behavior, and previous experience with violent behavior or sexual abuse. Self-harm is portrayed mainly as an aid to emotional fluctuations, as a temporary solution to problems and help with long-term torture. American production, as a tool for the construction of reality, presents us both phenomena in such a way that it generally supports a temporary view of them, with the usual stereotyping and stigmatization.

Popular culture should probably seek to portray victims of self-harm who would be interested in self-destigmatization. This would make them more open to their work and could probably lead consumers not to associate self-harm with something worthy of stereotyping and condemnation. On the contrary, another method of relief should be more often visible in the representation, such as artistic creation or deeper communication with loved ones. Although there is a risk that behavior based on destigmatized representation in popular culture will be repeated and imitated in society, destigmatization of victims in popular culture may also lead to such behavior actually and timely.

This analysis can serve other researchers in the field of media and communication, sociology, psychology. In particular, it could serve film and television productions, which use stories and portraits of characters to create a given representation for their viewers, ie consumers. Representation of these phenomena should help to improve the situation in the real world, although it is, of course, a very difficult task. These are fundamental phenomena that occur in society and their popularity should decrease. I recommend researchers who will deal with the representation of similar phenomena in popular culture to work primarily with a well-selected sample because it served me in full. My analysis can broaden their knowledge in their research, or it can serve as a basis for them to bounce back and explore the topic in more depth. They can focus on the production of another country, try countries, and try to find and compare possible differences.

Použitá literatura

Knižní zdroje:

BAILEY, Brian, ed., 2005. *Emo Music and Youth Culture*. In: STEINBERG, Shirley aj. *Encyclopedia of Contemporary Youth Culture*. Westport, CT: Greenwood Press.

BERGER, Peter L. a Thomas LUCKMANN, 1999. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 8085959461.

ECO, Umberto. *Skeptikové a těšitelé*, 1995. Praha: Svoboda. ISBN 80-205-0472-9.

ERIKSON, Erik H, 2002. *Dětství a společnost*. Přeložil J. VALEŠKA. Argo. ISBN 80-7203-380-8.

FISKE, John, 1989. *Understanding Popular Culture*. London: Routledge, 206 s. ISBN 978-0044454397.

HALL, Stuart, ed., 1997. *Culture, Media and Identities*. In: *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. Sage Publications, Inc; Open University Press.

HENDL, Jan, 2016. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0982-9.

HILLS, Matthew, 2002. *Fan Cultures*. London: Taylor & Francis. ISBN 9780415240253.

HRABAL, Jiří, 2009. *Ideologie a fokalizace*. In: Daniel TOPINKA (ed.): *Vyprávění - identita - diference. Vybraná témata kulturních studií*. Olomouc, UP 2009, s. 53-62. ISBN: 9788024424637

HRČKA, Michal, 2001. *Sociální deviace*. Praha: Sociologické nakladatelství. Základy sociologie. ISBN 80-85850-68-0.

HYHLÍK, František a Milan NAKONEČNÝ, 1973. *Malá encyklopedie současné psychologie*. Praha: SPN. 288 s.

KOUTEK, Jiří a Jana KOCOURKOVÁ, 2007. *Sebevražedné chování*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-349-9.

LIPPMANN, Walter, 2015. *Veřejné mínění*. Přeložil L. KÖPPL. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0939-3.

MAINEROVÁ, Barbora, Jarmila ŠMOLDASOVÁ a Ján PRAŠKO, 2013. Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek. In: *Psychiatrie v primární péči*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, s. 302-340. ISBN 978-80-204-2798-4.

OSTER, Gerald D. a Patricia Gould CRONE, 2007. *Using Drawings in Assessment and Therapy: A Guide for Mental Health Professionals*. Vyd. 2. Routledge.

PLHÁKOVÁ, Alena, 2006. *Dějiny psychologie*. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 80-247-0871-x.

PRAŠKO, Ján a Klára LÁTALOVÁ, 2015. Suicidialita jako problém společnosti. In: LÁTALOVÁ, Klára aj. *Suicidialita u psychických poruch* Praha: Psyché (Grada), s. 9. ISBN 978-80-247-4305-9.

PRAŠKO, Ján, 2015. Poruchy osobnosti. In: LÁTALOVÁ, Klára aj. *Suicidialita u psychických poruch* Praha: Psyché (Grada), s. 117-137. ISBN 978-80-247-4305-9.

PRAŠKO, Ján, 2015. Závislost na návykových látkách. In: LÁTALOVÁ, Klára aj. *Suicidialita u psychických poruch* Praha: Psyché (Grada), s. 138-154. ISBN 978-80-247-4305-9.

ROBERTSON, Roland, 2007. Europeanization as Glocalization. In: Robertson R. (eds) *European Glocalization in Global Context. Europe in a Global Context*. Palgrave Macmillan, London. ISBN 978-0-230-39080-5

TRAMPOTA, Tomáš, 2006. *Zpravodajství*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-096-8.

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA, 2012. *Sociální deviace*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-397-1.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2004. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3., rozš. a přeprac. Praha: Portál. ISBN 80-7178-802-3.

VAN DIJK, Jose, 2013. *The Culture of Connectivity: A Critical History of Social Media*. Oxford University Press. ISBN 9780199970780

Periodika:

ARMSTRONG, Gregory, Lakshmi VIJAYAKUMAR a Jane PIRKIS, 2019. Mass Media Representation of Suicide in a High Suicide State in India: An Epidemiological Comparison with Suicide Deaths in the Population. *BMJ Open*. 9(7). DOI: 10.1136/bmjopen-2019-030836

BURKE, A. Taylor, Marilyn L. PICCIRILLO, Samantha L. MOORE-BERG, Lauren B. ALLOY, Richard G. HEIMBERG. 2018 The Stigmatization of Nonsuicidal Self-injury? *Journal of Clinical Psychology* 2019, 75:481-498. DOI: 10.1002/jclp.22713

CEREL, Julie, John R. JORDAN a Paul R. DUBERSTEIN, 2008. The Impact of Suicide on the Family. *Crisis*, 29(1), 38-44. DOI: 10.1027/0227-5910.29.1.38

CERUTTI, Rita, Antonio ZUFFIANÒ a Valentina SPENSIERI, 2018. The Role of Difficulty in Identifying and Describing Feelings in Non-Suicidal Self-Injury Behavior (NSSI): Associations With Perceived Attachment Quality, Stressful Life Events, and Suicidal Ideation. *Frontiers in Psychology*. 9, 318. DOI: 10.3389/fpsyg.2018.00318

COOLEY, Dennis, 2015. Justifying a Duty to Suicide. *Ethics, Medicine and Public Health*. 1(4), 532-542. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jemep.2015.10.012>

CORRIGAN, Patrick W., Lindsay SHEEHAN, Maya A. AL-KHOUSA, Stanley LEWY, Deborah R. MAJOR, Jessica MEAD, Megghun REDMON, Charles T. RUBEY, Stephanie WEBER, 2018. Insight into the Stigma of Suicide Loss Survivors: Factor Analyses of Family Stereotypes, Prejudices, and Discriminations. *Archives of Suicide Research*, 22:57–66. DOI: 10.1080/13811118.2016.1275993

DE ANDRADE Isabela Carlyne Sena, Nadirlene Pereira GOMES, Cíntia Mesquita CORREIA, Josinete Gonçalves LÍRIO, Ionara Rocha DAS VIRGENS, Nildete Pereira GOMES a Deise da Silva MONTEIRO, 2019. Social Support from Family and Friends: Discourse of People with Suicidal Behavior. *Cogitare Enferm*. Dostupné z:

<http://dx.doi.org/10.5380/ce.v24i0.64230>

DUFFY, David, 2009. Self-injury. In: *Suicide & non-fatal self-harm, Psychiatry* 8:7. s. 237. DOI: 10.1016/j.mppsy.2009.04.006

DUNLAP, Eloise, Gabriele STÜRZENHOFHECKER, Harry SANABRIA a Bruce D JOHNSON, 2004. Mothers and Daughters: The Intergenerational Reproduction of Violence and Drug Use in Home and Street Life. *Journal of Ethnicity in Substance Abuse*. 3(2), 1-23. DOI: 10.1300/J233v03n02_01

EVREN, Cuneyt, Vedat SAR, Bilge EVREN a Ercan DALBUDAK, 2008. Self-mutilation among male patients with alcohol dependency: the role of dissociation. *Comprehensive Psychiatry*. 49, 489-495. DOI:10.1016/j.comppsy.2008.02.006

FREY, Laura M, Jason D. HAAS a Julie CEREL, 2016. Suicide Disclosure in Suicide Attempt Survivors: Does Family Reaction Moderate or Mediate Disclosure's Effect on Depression? *Suicide and Life-Threatening Behavior*. 46(1), 96-105. DOI: 10.1111/sltb.12175

FU, King-wa, Ying CHAN a Paul Siu fai YIP, 2011. Newspaper reporting of suicides in Hong Kong, Taiwan and Guangzhou: Compliance with WHO media guidelines and epidemiological comparisons. *Journal of epidemiology and community health*. 65(10), 928-933. DOI: 10.1136/jech.2009.105650

FURMAN-REZNIC, Maya a Chen KUGEL, 2013. Delayed Diagnosis of Self-Inflicted Cuts: A Case Report. *Journal of Forensic and Legal Medicine*. 20(7), 806-808. DOI: 10.1016/j.jflm.2013.06.020

GRAY, Jonathan, 2003. New Audiences, New Textualities Anti-Fans and Non-Fans. *International Journal of Cultural Studies*. 6(1), 64-81. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1367877903006001004>

HAAS, ANN P. a Andrew LANE, 2015. Collecting Sexual Orientation and Gender Identity Data in Suicide and Other Violent Deaths: A Step Towards Identifying and Addressing LGBT Mortality Disparities. *LGBT Health*. 2(1), 84-87. DOI: 10.1089/lgbt.2014.0083

HASKING, Penelope, Clare S. REES, Graham MARTIN a Jessie QUIGLEY, 2015. What happens when you tell someone you self-injure? The effects of disclosing NSSI to adults and peers. *BMC Public Health*. 15(1), 1039. DOI: 10.1186/s12889-015-2383-0

HINDUJA, Sameer a Justin W. PATCHIN, 2019. Connecting Adolescent Suicide to the Severity of Bullying and Cyberbullying, *Journal of School Violence*, 18(3), 333-346, DOI: 10.1080/15388220.2018.1492417

HOY-GERLACH, Janet, Aviva VINCENT a Becca LORY HECTOR, 2019. Emotional Support Animals in the United States: Emergent Guidelines for Mental Health Clinicians. *Journal of Psychosocial Rehabilitation and Mental Health*. 6, 199–208. Dostupné z: <https://doi-org.ezproxy.is.cuni.cz/10.1007/s40737-019-00146-8>

HUDSON, James I., Eva HIRIPI, Harrison G. POPE Jr. a Ronald C. KESSLER, 2007. The prevalence and correlates of eating disorders in the National Comorbidity Survey Replication. *Biological Psychiatry*. 61(3), 348-358. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.biopsych.2006.03.040>

CHEN, Ying-Yeh, Paul S.F. YIP, Chi-Wei TSAI, Hsiang-Fang FAN, 2012. Media Representation of Gender Patterns of Suicide in Taiwan. *Crisis*. 33(3), 144-150. DOI: 10.1027/0227-5910/a000118

CHESLEY, Karen a Nancy LORING-McNULTY, 2003. Process of suicide: Perspective of the suicide attempter. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*. 9 (2) 41–45. DOI: [https://doi.org/10.1016/S1078-3903\(03\)00051-X](https://doi.org/10.1016/S1078-3903(03)00051-X)

CHRISTIANSON, Carley L. a Robin D. EVERALL, 2008. Constructing Bridges of Support: School Counsellors' Experiences of Student Suicide. *Canadian Journal of Counselling*. 42(3), 209-221. Dostupné z: <http://cjc-rcc.ucalgary.ca/cjc/index.php/rcc/issue/view/72>

KAPUR, Navneet, Linda GASK, 2009. Introduction to suicide and self-harm. In: *Suicide & non-fatal self-harm*, Psychiatry. 8:7, 233-236. DOI: 10.1016/j.mppsy.2009.04.008

KESSLER, Ronald C., Patricia BERGLUND a Olga DEMLER, 2005. Lifetime Prevalence and Age-of-Onset Distributions of DSM-IV Disorders in the National Comorbidity Survey

Replication. *Archives of General Psychiatry*. 62(6), 593-602. DOI: 10.1001/archpsyc.62.6.593

KLINGELSCHMIDT, Justine, Allison MILNER, Imane KHIREDDINE-MEDOUNI, Katrina WITT, Evangelos C. ALEXOPOULOS, Susanna TOIVANEN, Anthony D. LaMONTAGNE, Jean-François CHASTANG a Isabelle NIEDHAMMER, 2018. Suicide among agricultural, forestry, and fishery workers: A systematic literature review and meta-analysis. *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*, 44(1), 3-15. DOI: 10.5271/sjweh.3682

KLONSKY, David E., Sarah E. VICTOR a Boaz Y. SAFFER, 2014. Nonsuicidal Self-Injury: What We Know, and What We Need to Know. *Canadian Journal of Psychiatry*. 59(11), 565-568. DOI: 10.1177/070674371405901101

KOKKEVI, Anna, Clive RICHARDSON, Deborah OLSZEWSKI, João MATIAS, Karin MONSHOUWER Thoroddur BJARNASON, 2012. Multiple Substance Use and Self-Reported Suicide Attempts by Adolescents in 16 European Countries. *European Child Adolescent Psychiatry*. 21(8), 443-450. DOI: 10.1007/s00787-012-0276-7

KPOSOWA, Augustine J., Dina Aly EZZAT a Kevin D. BREault, 2020. Marital status, sex, and suicide: new longitudinal findings and Durkheim's marital status propositions. *Sociological Spectrum*. 40(2), 81-98. Dostupné z: <https://doi-org.ezproxy.is.cuni.cz/10.1080/02732173.2020.1758261>

LASOTA, Dorota, Witold PAWŁOWSKI, Paweł KRAJEWSKI, Anna STANISZEWSKA, Krzysztof GONIEWICZ a Mariusz GONIEWICZ, 2019. Seasonality of Suicides among Victims Who Are under the Influence of Alcohol. *Int. Journal of Environmental Research and Public Health*, 16, 2806. DOI: 10.3390/ijerph16152806

LUSTER, Tom, Stephen A. SMALL, 1997. Sexual Abuse History and Problems in Adolescence: Exploring the Effects of Moderating Variables. *Journal of Marriage and the Family*. 59, 131-142. DOI: 10.2307/353667

MAPLE, Myfanwy, Kathy McKAY a Rebecca SANFORD, 2019. The Attempt Was My Own! Suicide Attempt Survivors Respond to an Australian Community-Based Suicide Exposure Survey. *International Journal of Environmental Research and Public Health*,

16(22), 4549. DOI:10.3390/ijerph16224549

ORTIZ, Patricia a Eindra KHIN KHIN, 2018. Traditional and new media's influence on suicidal behavior and contagion. *Behavioral Science & the Law*. 36, 245-256. DOI: 10.1002/bsl.2338

RADOVIC, Sara a Penelope HASKING, 2013. The Relationship Between Portrayals of Nonsuicidal Self-Injury, Attitudes, Knowledge, and Behavior. *Crisis*. 34, 324-334. Dostupné z: <https://doi.org/10.1027/0227-5910/a000199>

SHEEHAN, Lindsay, Patrick W. CORRIGAN, Maya A. AL-KHOUBA, Stanley A. LEWY, Deborah R. MAJOR, Jessica MEAD, Megghun REDMON, Charles T. RUBEY a Stephanie WEBER, 2018. Behind Closed Doors: The Stigma of Suicide Loss Survivors. *Journal of Death and Dying*. 77(4), 330-349. DOI: 10.1177/0030222816674215

SIGMAN, Jill, 2003. Self-Mutilation, Interpretation, and Controversial Art. *Midwest Studies in Philosophy*. 27(1). Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/1475-4975.00074>

SMETS, Lise a Laurence CLAES a Elizabeth BELL, (ed.) 2017. Non-Suicidal Self-Injury in a Flemish Population: Associations with Personality Dimensions According to DSM-5. In: *Understanding Self-harm: Prevalence, Predictors and Treatment Options*, pp. 93-102. Nova Science Publishers; New York. ISBN 9781536108774. Dostupné z: https://limo.libis.be/primo-explore/fulldisplay?docid=LIRIAS1936148&context=L&vid=Lirias&search_scope=Lirias&tab=default_tab&lang=en_US&fromSitemap=1

TREWAVAS, Christopher, Penelope HASKING a Margaret McALLISTER, 2010. Representations of Non-Suicidal Self-Injury in Motion Pictures. *Archives Suicide Research*. 14(1), 89-103. DOI: 10.1080/13811110903479110

TRNKA, Radek, Martin KUŠKA, Karel BALCARA a Peter TAVEL, 2018. Understanding Death, Suicide and Self-injury Among Adherents of the Emo Youth Subculture: A Qualitative Study. *Death Studies*, 42(6), 337-347. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/07481187.2017.1340066>

TRUJILLO, Kate C., Greg T. KUO, Madelyne L. HULL, Amanda E. INGRAM, Christian C. THURSTONE, 2019. Engaging Adolescents: Animal Assisted Therapy for Adolescents with Psychiatric and Substance Use Disorders. *Journal of Child and Family Studies*, 29, 307-314. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01590-7>

VANCAYSEELE, Nikita, Gwendolyn PORTZKY a Kees van HEERINGEN, 2016. Increase in Self-Injury as a Method of Self-Harm in Ghent, Belgium: 1987-2013. *PLOS ONE* 11(6). DOI: 10.1371/journal.pone.0156711

YOUNG, Rebecca E., Joel O. GOLDBERG, C. Ward STRUTHERS, Doug McCANN, Curtis PHILLS, 2019. The Subtle Side of Stigma: Understanding and Reducing Mental Illness Stigma from a Contemporary Prejudice Perspective. *Journal of Social Issues*, Vol. 75, No. 3, 2019, pp. 943—971. s. 943 DOI: 10.1111/josi.12343

ZAHL, Daniel Louis a Keith HAWTON, 2004. Repetition of Deliberate Self-Harm and Subsequent Suicide Risk: Long-Term Follow-Up Study of 11,583 Patients. *The British Journal of Psychiatry*. 185, 70-75. DOI: 10.1192/bjp.185.1.70

Internetové zdroje:

CURTIN, Sally, C. 2019. *Suicide Rates for Females and Males by Race and Ethnicity: United States, 1999 and 2017*. NCHS Health E-Stats. [online]. [cit. 10.3.2020]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/data/hestat/suicide/rates_1999_2017.htm

Encyklopedia Britannica, 2020. [online]. [cit. 5.3.2020]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/seppuku>

Linka bezpečí (2020). [online]. [cit. 19.5.2020]. Dostupné z: <https://www.linkabezpeci.cz>

National Suicide Prevention Lifeline, (2020). [online]. [cit. 19.5.2020]. Dostupné z: <https://suicidepreventionlifeline.org>

Pražská linka důvěry (2020). [online]. [cit. 19.5.2020]. Dostupné z: <https://www.csspraha.cz/prazska-linka-duvery>

SAVE (2020). [online]. [cit. 19.5.2020]. Dostupné z: <https://save.org>

WINDSOR-SHELLARD, Ben, 2017. *Suicide by Occupation. England: Office for National Statistics; 2011-2015.* [online]. [cit.19.5.2020] Dostupné z: <https://www.ons.gov.uk/releases/suicidesbyoccupationengland2011to2015>

World Health Organization, 2015. *Assessment for self harm/suicide in persons with priority mental, neurological and substance use disorders.* [online]. [cit. 3.3.2020]. Dostupné z: https://www.who.int/mental_health/mhgap/evidence/suicide/q1/en/

World Health Organization, 2016. *Suicide rates (per 100 000 population).* [online]. [cit. 3.3.2020]. Dostupné z: https://www.who.int/gho/mental_health/suicide_rates_male_female/en/

World Health Organization, 2019. *Suicide: One Person Dies Every 40 seconds.* [online]. [cit. 3.3.2020]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/detail/09-09-2019-suicide-one-person-dies-every-40-seconds>

Audiovizuální zdroje:

Narušení, 1999 [Girl, Interrupted]. [film]. Režie James Mangold. USA

Smrt panen, 1999 [The Virgin Suicides]. [film]. Režie Sofia Coppola. USA

Bolestivé tajemství, 2000 [Secret Cutting]. [film]. Režie Norma Bailey. USA

28 dní, 2000 [28 Days]. [film]. Režie Betty Thomas. USA

Sekretářka, 2002 [Secretary]. [film]. Režie Steven Shainberg. USA

Třináctka, 2003 [Thirteen]. [film]. Režie Catherine Hardwicke. USA

Hranice života, 2005 [Stay]. [film]. Režie Marc Forster. USA

Dopisy z Iwodžimy, 2006 [Letters from Iwo Jima]. [film]. Režie Clint Eastwood. USA

Kdo chce zabít Nancy? [Downloading Nancy], 2008. [film]. Režie Johan Renck. USA

V Bruggách, 2008 [In Brugges]. [film]. Režie Martin McDonagh. USA

My Suicide, 2009. [film]. Režie David Lee Miller. USA

Něco jako komedie, 2010 [film]. [Prime Video]. Režie Anna Boden, Ryan Fleck. USA

The Ledge, 2011. [film]. Režie Matthew Chapman. USA

Expres na západ, 2011 [The Sunset Limited]. [film]. Režie Tommy Lee Jones. USA

To Write Love on Her Arms, 2012. [film]. Režie Nathan Frankowski. USA

Dočasný domov, 2013 [Short Term 12]. [film]. Režie Destin Daniel Cretton. USA

Moje ségra má prima bráču, 2014 [The Skeleton Twins]. [film]. Režie Craig Johnson. USA

The Sisterhood of Night, 2014. [film]. Režie Caryn Waechter. USA

Girl on the Edge, 2015. [film]. Režie Jay Silverman. USA

Sidney Hall, 2017 [The Vanishing of Sidney Hall]. [film]. Režie Shawn Christensen. USA

Proč? 13x proto, 2017 [13 Reasons Why]. [seriál]. Brian Yorkey. USA

Ostré předměty, 2018 [Sharp Objects]. [seriál]. Jean-Marc Vallée. USA

A Million Little Things, 2018-2019. [seriál]. D.J. Nash. USA

Teze diplomové práce

MJ SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Nainová Victoria	Razítko podatelny: <table border="1"> <tr> <td colspan="3"> Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td>29-05-2019</td> <td>-1-</td> </tr> <tr> <td>Cj:</td> <td><i>MJ</i></td> <td>Příloh:</td> </tr> <tr> <td>Příspěvek:</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	29-05-2019	-1-	Cj:	<i>MJ</i>	Příloh:	Příspěvek:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		29-05-2019	-1-										
Cj:		<i>MJ</i>	Příloh:										
Příspěvek:													
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018													
E-mail diplomantky/diplomanta: 56182433@fsv.cuni.cz													
Studijní obor/forma studia: Mediální studia - prezenční													
Předpokládaný název práce v češtině: Analýza reprezentace sebevražd a sebepoškození v populární kultuře v letech 1999-2019													
Předpokládaný název práce v angličtině: The Analysis of Representation of Suicide and Self-Mutilation in Popular Culture in Years 1999-2019													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013) (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve</u> po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2019/2020													
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Téma se soustřeďuje na nelehké fenomény jako jsou sebevražda a sebepoškození. Vzhledem k stoupajícímu trendu počtu sebevražd a sebepoškození za poslední dvě desetiletí na území Spojených států amerických vyvstává otázka, jakým způsobem jsou fenomény reprezentovány v populární kultuře a s kým je populární kultura spojuje. Úvodem teoretické části této diplomové práce vysvětlí autorka pojmy sebevražda a sebepoškození, jakým způsobem se tyto fenomény od sebe odlišují a vymezí pojem populární kultura v jejímž rámci nabídne stručný přehled vybraných filmových a seriálových snímků určených jako vzorek k analýze. V dosavadních výzkumech se fenoménem sebevražd a sebepoškození zabývali výzkumníci zejména co se týče jejich reprezentace v tištěných médiích, a to za použití rámcové komparativní analýzy. Analýza reprezentace sebevražd a sebepoškození ve filmových a seriálových snímcích ve vybraném období zatím podle dostupných zdrojů nebyla zpracována. Na základě tohoto zjištění chce autorka v praktické části práce prozkoumat do detailu tuto problematiku. Pro doplnění této hlubší kvalitativní analýzy bude použita kvantitativní metoda pro zjištění, s kterými skupinami podle sociodemografických charakteristik jsou fenomény spojované.													
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Cílem diplomové práce je analyzovat způsoby reprezentace sebevražd a sebepoškození ve filmových a seriálových snímcích v letech 1999-2019, s použitím kvalitativní obsahové analýzy i s ohledem na to, s kým populární kultura tyto fenomény spojuje. Výzkum se bude zaměřovat na tyto výzkumné otázky: Jak jsou fenomény jako jsou sebevražda a sebepoškození reprezentované ve filmových a seriálových snímcích? S kým fenomény populární kultura především spojuje? Výsledná data získaná na základě analýzy budou následně porovnána s odbornými výzkumy a statistikami o sebevraždách a sebepoškození na území USA.													

V závěru praktické části provede autorka doplňující kvantitativní analýzu zabývající se tím, zda s některými skupinami podle sociodemografických charakteristik, spojují ve filmových a seriálových snímcích fenomény víc, s jinými méně.
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):   Struktura práce bude vypadat pravděpodobně následovně: Úvod   - přehled problematiky, stanovení cílů práce a výzkumných otázek Teoretická část – vymezení základních pojmů   - sebevražda a sebepoškození - jak se fenomény od sebe odlišují - adaptace fenoménů v populární kultuře - populární kultura – film a seriál - adaptace fenoménů ve filmových a seriálových snímcích Praktická část – analýza dat   - popis metody výzkumu (výzkumné otázky, představení analyzovaného vzorku - mediální reprezentace sebevražd a sebepoškození - vývoj reprezentace fenoménů během let 1999-2019 Závěr   - deskripce, doporučení pro další výzkum
Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):   Vzorek byl vybrán účelově a skládá se z filmových a seriálových snímků, které se tématu sebevražd a sebepoškození obsahově věnují. Z důvodu homogenity se vzorek skládá z filmových a seriálových snímků natočených americkou produkcí. Snímky byly zredukovány podle roku jejich premiéry, který vyhovuje zkoumanému období v rozmezí let 1999-2019.   Filmové a seriálové snímky za období 1999-2019:   - Narušení (1999) - Smrt panen (1999) - Bolestivé tajemství (2000) - 28 dní (2000) - Sekretářka (2002) - Třináctka (2003) - Hranice života (2005) - Dopisy z Iwo Jimy (2006) - Kdo chce zabít Nancy? (2008) - V Bruggách (2008) - My Suicide (2009) - Něco jako komedie (2010) - The Ledge (2011) - Expres na západ (2011) - To Write Love on Her Arms (2012) - Dočasný domov (2013) - Moje sestra má prima bráchu (2014) - The Sisterhood of Night (2014) - Girl on the Edge (2015) - 13 Reasons Why (2017) - Sidney Hall (2017) - Ostré předměty (2018) - A Million Little Things (2018-2019)

Metody (techniky) zpracování materiálu: Zpracování vybraného materiálu proběhne za pomoci kvalitativní obsahové analýzy. V případě, kdy nebude k dispozici snímek v českém jazyce, použije se pro přepis snímek v anglickém jazyce. Tato data bude autorka následně analyzovat postupy zakotvené teorie. Vybraný postup kódování – otevřené a axiální, poslouží jako podklad pro vytvoření typologie sebepoškození ve filmových a seriálových snímcích.
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):   HENDL, Jan. <i>Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace</i>. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9. Anotace: Jedná se o druhé aktualizované vydání publikace. Představuje různé metody pro kvalitativní výzkum, a to spolu s možnostmi sběru dat, jejich kódování a vyhodnocování.   LÁTALOVÁ, Klára, Dana KAMARÁDOVÁ a Ján PRAŠKO. <i>Suicidialita u psychických poruch</i>. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4305-9. Anotace: Publikace se zabývá analýzou sebevražedného chování a její prevenci.   PRAŠKO Ján. <i>Poruchy osobnosti</i>. Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0900-3. Anotace: Publikace se věnuje psychickým poruchám, jejich vysvětlením, dále také jejich rozvojem. Je určena nejen pro odborníky z oboru psychologie, ale i sociální pracovníky, studenty a veřejnost. Pomáhá pochopit problematiku psychických poruch.   ŘIHÁČEK, Tomáš, Ivo ČERMÁK, Roman HYTYCH a kolektiv. <i>Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy</i>. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6382-2. Anotace: Publikace nabízí čtyři přístupy pro kvalitativní analýzu. Umožňuje sledovat postup zkušených výzkumníků kvalitativní analýzy.   SEDLÁKOVÁ Renáta. <i>Výzkum médií – Nejužívanější metody a techniky</i>. Grada, 2015. ISBN 978-80-247-3568-9. Anotace: Kniha poskytuje výzkumníkům nejčastěji využívané metody pro empirický výzkum. Zároveň kniha poslouží pro pochopení vztahu mezi teoretickou a empirickou částí.   TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. <i>Metody výzkumu médií</i>. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, s. 155–167. ISBN 978-80-7367-683-4. Anotace: Kniha se zabývá metodami komerčního a akademického výzkumu. Nejen, že metody představuje, ale zároveň je poukazuje na příkladech výzkumu českých médií.
Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)   HENDRYCHOVÁ, Dana. <i>Prezentace duševních nemocí a duševně nemocných v literatuře a médiích</i> [online]. Pardubice, 2017. Dostupné z: https://theses.cz/id/b42hwb/. Diplomová práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická. Vedoucí práce Mgr. Tomáš Retka.

MACHÁČKOVÁ, Lucie. *Fenomén Mezipatra a vývoj zobrazování homosexuality v českém porevolučním filmu* [online]. Brno, 2009. Dostupné z: <https://theses.cz/id/vnv5ul/>. Bakalářská práce. Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

MLÁDKOVÁ, Marcela. *Fenomén sebepoškození* [online]. 2008. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/50024>. Vedoucí práce Anna Hogenová.

NOVOTNÝ, Filip. *Mediální obraz sebevražď českých známých osobností v tištěných médiích*. Praha, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Vedoucí práce PhDr. Alena Lábová, Ph.D.

SEDLÁKOVÁ, Kateřina. *Autodestruktivní tendence v akčním umění 70. let* [online]. 2012. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/102381>. Vedoucí práce Marie Klimešová.

Datum / Podpis studentky

29.5.2019

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorkou konzultovala a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí této práce.

PhDr. Lenka Vochocová, Ph.D.

Příjmení a jméno pedagožky

29.5.2019

Datum / Podpis pedagožky

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTIŠKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Počty sebevražd v letech 1999-2017 v USA (tabulka)

Příloha č. 2: Počet zobrazení fenoménů (graf)

Příloha č. 3: Zobrazení způsobů pokusů o sebevraždu (graf)

Příloha č. 4: Zobrazení způsobů sebepoškozování (graf)

Příloha č. 5: Zobrazení forem léčení (graf)

Příloha č. 6: Zobrazení věkových kategorií (graf)

Příloha č. 7: Zobrazení pohlaví (graf)

Příloha č. 8: Zobrazení profesí (graf)

Příloha č. 9: Zobrazení rodinného zázemí a vztahů (graf)

Příloha č. 10: Reprezentace počtu zobrazení mužů a žen ve zkoumaném období (graf)

Příloha č. 11: Reprezentace zobrazení věku obětí ve zkoumaném období (graf)